

Република Србија
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА
ЗАШТИТУ ПРАВА У ПОСТУПЦИМА
ЈАВНИХ НАБАВКИ

Бр. 4-00-770/2021
Датум, 12.11.2021. године
Београд

ОБЈАВЉЕНО НА ИСР
ПРЕЗЕНТАЦИЈИ И СТУПНОЈ
ТАБЛИ ДАНА 31.12.2021.
ГОДИНЕ.
ОБАВЕШТЕЊЕ СЕ СМИТРА
ИЗВРШЕНИМ ИСТЕКЛОМ
ДАНА 15.01.2022. ГОД.

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки (у даљем тексту: Републичка комисија) одлучујући о захтеву за заштиту права подносиоца захтева „Termovent – termometal“ d.o.o. Београд, ул. Мије Ковачевића бр. 4, поднетом у отвореном поступку ради закључења оквирног споразума јавне набавке услуга – одржавање термотехничких постројења и хидрантске мреже, реконструкције и изградње подстаница и пројектовање термотехничких постројења, ЈН бр. 100/2021, за који је дана 23.07.2021. године јавни позив објављен на Порталу јавних набавки (послат на објављивање дана 22.07.2021. године), наручиоца Република Србија, Управа за заједничке послове републичких органа, Београд, ул. Немањина бр. 22-26, у већу састављеном од чланице Републичке комисије Јелене Стојановић, као председнице већа, чланице Републичке комисије Светлане Ражић и члана Републичке комисије Жељка Грошете, као чланова већа, на основу чл. 187, 198. и 226. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник Републике Србије“ бр. 91/2019, у даљем тексту ЗЈН), на седници одржаној дана 12.11.2021. године, донела је:

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ КАО ОСНОВАН захтев за заштиту права подносиоца захтева „Termovent – termometal“ d.o.o. Београд, и **ДЕЛИМИЧНО ПОНИШТАВА** отворени поступак ради закључења оквирног споразума јавне набавке услуга – одржавање термотехничких постројења и хидрантске мреже, реконструкције и изградње подстаница и пројектовање термотехничких постројења, ЈН бр. 100/2021, за који је дана 23.07.2021. године јавни позив објављен на Порталу јавних набавки (послат на објављивање дана 22.07.2021. године), наручиоца Република Србија, Управа за заједничке послове републичких органа, Београд, у делу сачињавања конкурсне документације.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ наручилац Република Србија, Управа за заједничке послове републичких органа, Београд, да подносиоцу захтева „Termovent – termometal“ d.o.o. Београд, надокнади трошкове поступка заштите права у износу од 120.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема овог решења.

Образложење

Ради спровођења отвореног поступка ради закључења оквирног споразума јавне набавке услуга – одржавање термотехничких постројења и хидрантске мреже, реконструкције и изградње подстаница и пројектовање термотехничких постројења, ЈН бр. 100/2021, наручилац Република Србија, Управа за заједничке послове републичких органа, Београд, (у даљем тексту: наручилац) је донео одлуку о спровођењу поступка јавне набавке бр. 404-02-1316/21-01 од 01.07.2021. године.

Јавни позив за предметни поступак јавне набавке је дана 23.07.2021. године објављен на Порталу јавних набавки (послат на објављивање дана 22.07.2021. године), када је објављена и конкурсна документација.

У јавном позиву је наведено да рок за подношење понуда истиче дана 27.08.2021. године. У току поступка јавне набавке, наручилац је мењао наведени рок за подношење понуда, тако да последњом изменом у документу насловљеном као „Обавештење о изменама и допунама или додатним информацијама“, објављеном на Порталу јавних набавки дана 12.10.2021. године (послато на објављивање 11.10.2021. године) одређено да исти истиче дана 21.10.2021. године у 09:00 часова.

Привредни субјект „Termovent – termometal“ d.o.o. Београд, (у даљем тексту: подносилац захтева), иницирао је поступак заштите права у вези са спровођењем предметног поступка јавне набавке тако што је дана 18.10.2021. године, електронским путем преко Портала јавних набавки, наручиоцу поднео захтев за заштиту права.

Предметним захтевом за заштиту права оспорено је поступање наручиоца при изради конкурсне документације сачињене ради спровођења предметног поступка јавне набавке.

С тим у вези, подносилац захтева је указао на следеће:

- да је дана 27.07.2021. године, на Порталу јавних набавки објављена Одлука о обустави поступка бр. 404-02-2161/2020-01 од 23.07.2021. године, јер је престала потреба наручиоца за предметном јавном набавком за ЈН бр. 166/2021 и да је истог дана покренуо поступак јавне набавке бр. 100/2021 у који је унео комплетну техничку спецификацију из ЈН бр. 166/2020, што је супротно члану 147. ства 1. тачка 2) ЗЈН и Одлуци о обустави подтупка бр. 404-02-2161/2020-01 од 23.07.2021. године, где је прецизирано да се неће понављати наредних шест месеци. У вези са наведеним подносилац захтева је као посебан пример истакао ставку - услуге и радови у Дечанској бр. 8 у ЈН 166/2020, где наручилац у одлуци констатује да је престала потреба за тим радовима, пројектантске вредности 18.000.000 или 60% вредности јавне набавке 166/2020, а затим истог дана ставку - Услуге и радови у Дечанској бр. 8 специфицира у ЈН 100/2021 у оригиналу,

- да је наручилац у конкурсној документацији определио као услов „да је привредни субјект имао реализован минимум један уговор у последње три године (2018, 2019. и 2020.) који за предмет има извођење грађевинских или грађевинско занатских радова на реконструкцији или адаптацији или санацији или изградњи или доградњи објекта јавне намене који својим предметом обухватају термотехничке инсталације на објекту јавне намене који је уједно и споменик културе у минималном износу од 20.000.000,00 динара без ПДВ-а“, који се доказује копијом окончане ситуације са видљивим печатима стручног надзора и попуњен и потписан образац 1ц референтне листе. Међутим, подносилац захтева је указао да се наведени услов не односи на предмет јавне набавке, већ да је наручилац исти неосновано проширио на „извођење грађевинских радова, грађевинско занатских радова на реконструкцији или адаптацији или санацији или изградњи или доградњи објекта јавне намене који својим предметом обухватају термотехничке инсталације на објектима јавне намене“. Даље је истакао да је наручилац онемогућио све понуђаче који су више деценија пружали предметне услуге јер немају појединачни уговор од 20.000.000 динара, а омогућио учешће понуђачу који се бави зидарско - молерским, кровопокривачким радовима, паркетарским, столарским и керамичким радовима уз формални услов да је нешто урадио минимално на термотехничким радовима, јер тај уговор износи 20.000.000 динара, те је према указивању подносиоца захтева тешко закључити да је референца која се односи на зидарско молерске и друге грађевинске и грађевинско занатске радове у логичкој вези са радовима који су предмет јавне набавке који се суштински односе на одржавање термотехничких постројења, те да безначајни термотехнички радови који су изведени у оквиру уговора од 20.000.000,00 динара су сразмерни са радовима од 36.000.000,00 динара који се искључиво односе на предмет јавне набавке. Такође је подносилац захтева указао да је наручилац додатно предвидео да ови радови морају бити реализовани на објектима јавне намене који су проглашени за споменике културе. С тим у вези подносилац захтева је указао „да процењена вредност предметне јавне набавке износи 34.000.000 динара, те да пројектантска вредност радова за објекат Дечанска бр. 8, која није споменик културе, износи 18.306.573,00 динара, што значи да наручилац за све објекте у току 2 године трајања оквирног споразума има на располагању за све планиране услуге 16.000.000,00 динара или на годишњем нивоу 8.000.000,00 динара, односно да наручилац за извршење свих услуга на одржавању термотехничких радова у току једне године има на располагању 8.000.000,00 динара, те да је износ од 8.000.000,00 динара, на годишњем нивоу намењен за пружање услуга одржавања на свим објектима, од чега би мањи део био намењен за одржавање објекта који су проглашени споменицима културе, што указује на несразмеру траженог услова и предмета јавне набавке“. У вези са наведеним подносилац захтева је указао да наручилац није могао да тражи референцу која се односи на споменик културе јер, природа и обим радова који се изводе према предмтеру радова, је такав да не може на било који начин да утиче на аутентичност спољашњег и унутрашњег изгледа споменика културе, односно тешко је замислити да замена вентила на радијаторима, озрачних славина, флексона, сервисирање горионика од стране овлашћеног сервисера, може нарушити аутентичност објекта. Такође је подносилац захтева указао да наручилац у јавној набавци ЈН бр. 43/2021 није био предвидео као услов

да понуђачи имају референце за радове на објектима који су проглашени за објекте споменици културе иако су према техничкој спецификацији предвиђени радови могли непосредно да утичу на аутентичност објекта који је споменик културе, док у предметном поступку јавне набавке изабрани понуђач не би могао да замени вентил на радијатору, ако нема референцу да је на објектима који су споменици културе претходно извршио услуге у једном уговору вредности 20.000.000,00 динара. Да је поменути захтев наручиоца апсурдан, подносилац захтева је навео као пример „да би изабрани понуђач могао да пружа услуге на одржавању термотехничких радова у свим објектима Владе у Немањиној улици, на објектима председника Републике Србије, ако и на другим репрезентативним објектима наручиоца, који нису споменици културе, али то не може да уради на објекту „Економија“ у Смедереву, јер је објекат споменик културе, па по аутоматизму не може да пружа услуге ни у осталим објектима“. У вези са наведеним подносилац захтева је указао да ако је наручилац имао реалан и оправдан разлог да за објекте који су споменик културе: објекат Палата Србија и „Економија“ у Смедереву, пропише посебне услове за одржавање, онда је морао да за та два објекта покрене посебну јавну набавку или да у оквиру предметне јавне набавке предвиди две партије. Једну за два објекта који су споменици културе и другу где је више десетина објеката за које ти услови не важе, на који начин би наручилац омогућио максималну могућу конкуренцију, а на који начин би се показало да ли је логично да наручилац од расположивих 16.000.000,00 динара за одржавање објеката, за период од две године (годишње 8.000.000,00 динара) за одржавање више десетина објеката, може да тражи један уговор од 20.000.000,00 динара, као референцу за објекте који су споменици културе. Поред наведеног подносилац захтева је указао да у више депенија уназад термотехничке радове на објектима су изводиле разне кредибилне фирме. Процењена вредност тих јавних набавки је била од 5.000.000,00 динара до највише 12.000.000,00 динара на годишњем нивоу. Одређивањем референце од 20.000.000,00 динара као један уговор, наручилац је онемогућио извођаче који су годинама изводили предметне радове код наручиоца да не могу поднети понуду, а такође омогућио грађевинској фирми која је уз грађевинске радове урадила мању интервенцију на термотехничким радовима, да може поднети понуду и вероватно бити једини понуђач. Оваквим поступањем наручилац је према указивању подносиоца захтева елиминисао конкуренцију и дискриминисао све понуђаче који имају реализоване уговоре мање од 20.000.000,00 динара, што је супротно члану 7. ЗЈН;

- да је наручилац у оквиру критеријума за квалитативни избор привредних субјеката захтевао „да је привредни субјект у последње три године имао минимум један урађен пројекат за дозволу који је својим предмером и техничким решењем обухватао термотехничке инсталације (пројекат грејања и/или хлађења), минимална квадратура објекта 2000м²“, који се доказује копијом решења о издатој грађевинској дозволи и копијом прве стране пројекта из које се види која је фирма потписала пројекат“. У вези са наведеним подносилац захтева је указао да се конкурсном документацијом у предметном поступку јавне набавке не тражи урађен пројекат већ се тражи „пројектовање и извођење радова по добијеној сагласности и изводи се по систему „кључ у руке“ са заменом комплетне цевне инсталације и грејних тела, затим поставка радијатора и припадајућих делова потребних за рад“. Услед наведеног, подносилац захтева је указао да је споран начин доказивања испуњености услова, јер наручилац захтева копију решења о издатој грађевинској дозволи, што „асоцира“ на да то да исту треба да изда надлежни државни орган. Међутим, подносилац захтева је указао да у конкретном случају, на урађени пројекат према техничкој спецификацији, Београдске електране ако прихвате пројекат уносе клаузулу сагласности на сам пројекат и то је довољно да се може приступити извођењу радова према пројекту, те да није потребна никаква посебна дозвола,

- да је наручилац у у оквиру критеријума за квалитативни избор привредних субјеката у делу под називом образовне и стручне квалификације захтевао списак инжењера и непосредних извршилаца који броји укупно 28, те да док је тражио укупно 60 запослених уз могућност да остатак може бити административно особље, који захтев подносилац захтева сматра неприхватљивим јер је наручилац захтевао дупло већи кадровски капацитет од оног што је сам определио. У вези са наведеним подносилац захтева је указао да није јасно на који начин административно особље 32 лица у односу на тражених 28 према одређеним специјалностима утиче да се на квалитетан начин реализује јавна набавка. Из поменутих разлога је подносилац захтева захтевао да наручилац определи „да укупан број ангажованих лица мора да буде 28 како је то наручилац таксативно навео“,

- у делу конкурсне документације под називом образовне и стручне квалификације наручилац је између осталих ангажованих лица захтевао 2 зидара и 1 керамичара. Међутим, подносилац захтева

је указао да је овај захтев наручиоца неоснован јер у техничким спецификацијама није специфицирана ниједна ставка за чију реализацију је потребно ангажовање наведених лица. Такође је подносилац захтева указао да одговор наручиоца да су зидари предвиђени за обраду рупа када буду постављене цеви, не одговара чињеничном стању, имајући у виду да како је то указао подносилац захтевар рупе којима пролазе цеви приликом монтаже нису таквог изгледа да би их зидари зазиђивали циглом, већ то раде молери који минимално поправљају ивице рупа. Даље је подносилац захтева указао да је за керамичаре наручилац навео „да су потребни ако би се оштетиле керамичке плочице“, међутим, ако је наручилац имао потребу за тим профилом радника, морао је према оцени подносиоца захтева да у техничкој спецификацији наведе ставку „Оправка оштећених плочица“. Подносилац захтева је указао да је из наведених разлога захтевао брисање захтева за зидарима и керамичарима,

- у делу Образовне и стручне квалификације наручилац између осталих ангажованих лица је захтевао 2 заваривача. Међутим, подносилац захтева је указао да наручилац није у складу са чланом 120. став 1. ЗЈН, одредио којим се то релевантним доказом доказује. Наиме, подносилац захтева је тражио да доказ о ангажовању 2 заваривача буде: „Важећи сертификат за заваривача издат од акредитованог тела“, будући да је једини меродаван доказ достављање важећег сертификата за заваривача издат од акредитованог тела, с обзиром на то да добијени сертификат важи 2 године, па ако није продужен сматра се да лице није заваривач. У вези са тим подносилац захтева је указао на пример „да у уговору о раду и М образцу пише да је лице примљено као возач, а фактичко стање је да је том лицу одузета возачка дозвола трајно ради саобраћајних прекршаја и да мора поново да полаже возачки, те да ако се доказује да је неко возач мора да има важећу возачку дозволу, а ако се доказује да је неко заваривач, мора да поседује важећи сертификат за заваривача“,

- у конкурсној документацији у делу под тачком 3.4. „Алати, погонска или техничка опрема“, наручилац је захтевао да понуђачи доставе доказ да поседују 2 апарата за заваривање са важећим стручним налазом о извршеном прегледу и испитивању опреме, у погледу чега је подносилац захтева указао да је неспорно је да наручилац има основ да тражи поседовање 2 апарата за заваривање јер су наведени апарати за заваривање потребни у реализације, али је спорно што тражи важећи стручни налаз о извршеном прегледу и испитивању опреме, а што не произилази из члана 3. став 1. тач. 1) до 11) Правилника о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине („Сл. гласник РС“, бр. 94/2006, 108/2006 - испр., 114/2014 и 102/2015) којим су дефинисане обавезе послодаваца у погледу тога која опрема подлеже превентивним и периодичним прегледима и проверама. Наиме, подносилац захтева је указао да у наведеним тачкама нема апарата за заваривање, као и да апарат за заваривање спада у групу алата из члана 3. став 1. тачке 12) Правилника где је прецизирано да опрема за рад (машине, уређаји, постројења, инсталације и алати) подлеже превентивним и периодичним прегледима и проверама за коју је послодавац актом о процени ризика утврдио да се на њој врше превентивни и периодични прегледи и провере, те да из наведених одредби не произилази право наручиоца да сам одређује која опрема и алати код послодавца подлежу прегледима и провери,

- да је тражено од наручиоца посла да се јасно определи колико му је потребно екипа да буду у приправности као и структуру сваке екипе у приправности (заваривач, бравар, аутоматичар). Наиме, подносилац захтева је указао да је наведено тражио „да би понуђачи могли да у фази припреме понуда сагледају властите кадровске капацитете, који би били изузети из укупне кадровске структуре понуђача и стављени на располагање наручиоцу у складу са чланом 11. Модела уговора“. Стога, према указивању подносиоца захтева наручилац би могао да рачуна на број и структуру извршилаца у вези расположивости сервиса од 00-24,00 који је дефинисао у конкурсној документацији. Услед наведеног наручилац је онемогућио понуђаче да поднесу прихватљиву понуду у овом делу, будући да у техничкој спецификацији недостаје број и структура извршилаца које изабрани покућач не би могао да ангажује код других наручилаца за време трајања оквирног споразума, нити би наручилац могао захтевати додатне капацитете по том основу, с обзиром на то да је оквирни споразум потписан. Позиција у техничкој спецификацији: „Трошкови сервисне службе у приправности (уколико се интервенције обављају после 16,00 часова, викендом и ноћу“, ускраћен је податак за који временски период треба да поднесе понуду за ову ставку. Такође је подносилац захтева указао да је члан 11. став 1. Оквирног споразума којим је дефинисано „да сваки пријављени квар који може да изазове оштећења на инсталацијама и у објекту, а који је специфициран у обрасцу структуре цене (прилог 2 Оквирног споразума) мора се отклонити у року од једног часа од пријема писаног или усменог позива

„наручиоца“, супротан ставовима члана 8. у целини, а који гласи: „након закључења оквирног споразума са даваоцем услуга, када настане потреба за предметом набавке, наручилац ће упутити даваоцу услуга позив за закључење уговора. Појединачни уговор закључен на основу оквирног споразума не може да садржи суштинске измене услова угврђених овим оквирним споразумом. Уговор о јавној набавци који се закључује на основу Оквирног споразума, мора да се закључи пре истека рока важења оквирног споразума, с тим да његово трајање не мора да се подудара са трајањем тог оквирног споразума, већ по потреби може да траје краће или дуже време. Давалац услуге је дужан да се у року од три дана одазове позиву за закључење појединачног уговора. Појединачни уговор о јавној набавци се закључује под условима из оквирног споразума у погледу спецификација предмета набавке, цене, начина и рокова плаћања, начина извршења услуге“, будући да није могуће дати налог извођачу да пружи услуге без предходно закљученог уговора, те овакав захтев наручиоца може изазвати озбиљне несугласице око обрачуна радова који претходно нису били уговорени,

- да је незаконит члан 5. став 2. Модела оквирног споразума, на основу којег наручилац може реализовати банкарску гаранцију за добро извршење посла, у случају неизвршења обавеза по закљученом оквирном споразуму као и по појединачним уговорима, закљученим по оквирном споразуму, будући „да изабрани извођач који је извео квалитетно све радове по уговорима закљученим на основу оквирног споразума, осим задњег вредности 100.000,00 динара, ни правно ни морално није могуће извођачу наплатити за то банкарску гаранцију 1.700.000,00 динара, када извођач не би извео радове у вредности од 100.000,00 динара, те да је посебна ситуација када наручилац не реализује оквирни споразум у планираном износу нето, рецимо 10.000.000,00 динара, када би наплата банкарске гаранције била 17%, што је супротно ЗЈН, где је предвиђено да банкарска гаранција не може бити већа од 10% за испуњење уговорених обавеза“. У вези са наведеним подносилац захтева је указао „да оквирни споразум није уговор нити га члан 94. ЗЈН препознаје као уговор. Оквирним споразумом се не уговарају обавезе, већ ствара оквир за уговарање радова. Зато је потребно банкарску гаранцију узети за сваки конкретан уговор закључен на основу оквирног споразума. Средство обезбеђења према члану 94. став 1. тачка 2. ЗЈН, даје се за испуњење уговорних обавеза, оквирни споразум није уговор“,

- захтев за услуге и радове у Руже Јовановић бр. 27А, је нејасан, непрецизан, начелан и не даје ни минималне податке да се поднесе прихватљива понуда. С тим у вези од наручиоца је тажено да достави Техничке услове за пројектовање и прикључење на гас објекта Руже Јовановић бр. 27 А. Наиме, подносилац захтева је указао да услови у којима има преко 95 % података и информација за давање прихватљиве понуде, добијени су од Србијагаса приликом издавања одобрења за прикључење објекта на гас, те на основу техничких услова за прикључење објекта на гас, понуђач је у прилици да сагледа све обавезе и евентуалне ризике и може поднети прихватљиву понуду која гарантује наручиоцу да ће добити валидан пројекат гасне котларнице на основу којег се могу добити потребне дозволе, сагласности, мишљења и слично. Технички услови се састоје од неколико страница и требало их је објавити на Порталу јавних набавки, као део конкурсне документације у предметној јавној набавци да би понуђачи добили потпуне информације ради давања исправне и квалитетне понуде. Услед наведеног подносилац захтева је указао да није јасно која све пројектовања треба урадити, као и да након добијања Техничких услова за пројектовање и прикључење на гас објекта Руже Јовановић бр. 27 А дистрибутера гаса Србијагаса нема потребе да се „у понуђену цену урачуна додатно ангажовање у случају потребе измене пројектне документације“, с обзиром на то да су технички услови веома јасни и нема потребе за изменом пројектне документације, јер се она ради у складу са датим техничким условима, те како је то подносилац захтева указао: „да ако нема техничких услова, наручилац може да се „иживљава“ над изабраним понуђачем да му сваки дан тражи да нешто мења у пројектној документацији“. Такође је подносилац захтева указао на следећи захтев наручиоца за објекат Руже Јовановић: „Позиција обухвата сва пројектовања за које наручилац буде имао потребе за добијање грађевинске дозволе у циљу испуњења и добијања свих потребних правних и техничких сагласности и дозвола од стране надлежних државних органа и других јавних предузећа. У понуђену цену урачунати и додатно ангажовање у случају потребе измена пројектне документације, а на основу захтева надлежних органа и других јавних предузећа од тренутка подношења заева за издавање грађевинске дозволе па све до њеног коначног добијања“, за који је подносилац захтева указао да није за коментар јер ништа није јасно и прецизно наведено, с обзиром на то „да прихватити овакав захтев наручиоца био би озбиљан ризик за понуђача јер би у реализацији уговора био препуштен на немилост

наручиоца, те да се исти „живљава“ над изабраним понуђачем односно да му сваки дан тражи да нешто мења у пројектној документацији“.

На основу свега изнетог, по оцени подносиоца захтева конкурсна документација у предметном поступку јавне набавке није сачињена у складу са законом, услед чега је подносилац захтева предложио да се усвоји захтев за заштиту права и да се измени конкурсна документација у складу са законским одредбама. Трошкове поступка заштите права подносилац захтева је тражио у износу од 120.000,00 динара на име уплаћене таксе за поднети захтев за заштиту права.

Такође, ради одлучивања о захтеву за заштиту права, наручилац је, преко писарнице поступајућег органа доставио Одговор на захтев за заштиту права бр. 4-00-15/2021-01 од 22.10.2021. године, а који Одговор је преко Портала јавних набавки, дана 25.10.2021. године, доставио и подносиоцу захтева у складу са чланом 220. став 1. тачка 2) ЗЈН. У одговору на захтев за заштиту права наручилац је истакао да је предметни поступак јавне набавке транспарентан, као и да је испитивање тржишта од стране комисије наручиоца извршено и да је комисија наручиоца утврдила да се све позиције предмера могу урадити за новац који је дефинисан као процењена вредност јавне набавке. С тим у вези аргументација подносиоца захтева у погледу основа по којем је обустављен поступак јавне набавке број 166/2020 је била је предмет мериторног одлучивања Републичке комисије у решењу број 4-00-587/2021 од 27.08.2021. године. Опреза ради наручилац је поново указао да је поступак јавне набавке број 166/2020 обустављен са позивом на одредбе члана 147. ст. 2. и 3. ЗЈН, а не како то подносилац захтева указао на одредбу члана 147. став 2. ЗЈН, јер су се у току спровођења поступка промениле околности и потребе наручиоца о чему је наручилац Републичкој комисији доставио између осталог и тројни уговор потписан између Агенције за заштиту животне средине, Србијасга и УЗЗПРО.

Даље је наручилац у погледу навода подносиоца захтева којим се оспорава стручни капацитет, односно референце, у оквиру којих је тражено „да привредни субјект има минимум један уговор у последње три године (2018, 2019 и 2020) који за предмет има извођење грађевинских или грађевинско занатских радова на реконструкцији или адаптацији или санацији или изградњи или доградњи објекта јавне намене који својим предметом обухватају термотехничке инсталације на објекту јавне намене који је уједно и споменик културе у минималном износу од 20.000.000,00 динара без ПДВ-а“, истакао да је у одговору на питања која је објавио на Порталу јавних набавки дана 08.10.2021. године, навео „да је дефинисао стручни капацитет (референце) на начин да је исти у логичкој вези са предметом јавне набавке, имајући у виду да се референце односе на грађевинско и грађевинско занатске радове и инсталатерске радове (водовод, канализација, електроинсталације, инсталације грејања) на реконструкцији, адаптацији, санацији, изградњи или доградњи објекта јавне набавке, те да референце које се односе, поред свега наведеног и на термотехничке инсталације, потом и оне које се односе на објекат јавне намене који је уједно и споменик културе, а који радови су обухваћени предметном јавном набавком“, услед чега по оцени наручиоца не стоји примедба подносиоца захтева да референце нису у логичкој вези са предметом јавне набавке. Дакле, имајући у виду предмер радова предметне јавне набавке, наручилац је истакао да је у оквиру стручног капацитета дефинисао референце на начин, који је у логичкој вези са предметом ове јавне набавке, у складу са чланом 114. став 4. ЗЈН. Поред наведеног, имајући у виду процењену вредност јавне набавке која износи 34.000.000,00 динара, наручилац је у сразмери са истом предвидео вредности тражених референци. Наиме наручилац је истакао да је тражио да се део референци односи на изведене радове на споменицима културе, што је логична последица чињенице да су место извршења услуга све топлотне подстанице у објектима републичких органа, као и котларнице на следећим адресама: Дечанска 8, Руже Јовановић 27а, Булевар Михајла Пупина 2, Толстојева 2, Ужичка 21, Ужичка 23 у Београду, Вила „Шумадија“ на Опленцу, Вила „Копаоник“ у Врњачкој Бањи, „Велика вила“, „Мала вила“ и „Економија“ у Смедереву и објекат у Ворову, а да су као споменици културе проглашени објекти Палата Србија, Булевар Михајла Пупина 2 и „Економија“ у Смедереву. У том смислу, наручиоцу је важно да се референце односе на објекат који је и споменик културе и да све што чини предмет конкретне јавне набавке (чак и замена вентила на радијаторима, на коју указује подносилац захтева) може да утиче на аутентичност објекта који су споменици културе.

Околност што је дефинисано „да буде минимум један уговор у вредности од најмање 20.000.000,00 динара“, по оцени наручиоца није супротна ЗЈН, конкретно члану 114. став 4. ЗЈН, јер су дефинисане референце, поред тога што су у логичкој вези са предметом јавне набавке и у сразмери са

предметом јавне набавке, имајући у виду да процењена вредност износи 34.000.000,00 динара. Наручилац је истакао да је подносиоца захтева указао да је референце требало да се односе искључиво за радове на котловима и термотехничким инсталацијама, притом потпуно игноришући укупан предмет јавне набавке који чине и радови на водоводној мрежи и керамичарски и зидарски радови итд. Сви репрезентативни објекти наручиоца налазе се у зони претходне заштите у складу са Законом о културним добрима, а чак три објекта налазе се у посебно штићеној целини (Топчидерско брдо и Дедиње), а као споменици културе су проглашени објекти Палата Србија, Булевар Михајла Пупина 21 и „Економија“ у Смедереву. У погледу позивања подносиоца захтева на другу јавну набавку бр. 43/2021 коју је спровео наручилац, наручилац је истакао да су у питању две различите јавне набавке, односно различити предмети јавних набавки, те се не могу поредити наведене две јавне набавке ни у погледу стручног капацитета, конкретно тражених референци, посебно имајући у виду одредбу члана 114. став 4. ЗЈН којом је предвиђено да критеријуми за избор привредног субјекта морају да буду у логичкој вези са предметом јавне набавке и сразмерни предмету јавне набавке. Радови на текућем одржавању на споменицима културе о којима се стара наручилац нису извршавани по уговору из набавке 43/2021, већ на основу уговора из јавне набавке бр. 76/2021 - извођење радова на наставку реконструкције стаза и декоративних зидова у комплексу виле Златни брег у Смедереву, где су тражени услови и претходно искуство који се тичу споменика културе.

Даље, у погледу навода подносиоца захтева по коме је споран начин доказивања референце која се односи на урађен пројекат за дозволу који је својим предмером и техничким решењем обухватао термотехничке инсталације (пројекат грејања и/или хлађења), на објекту који је споменик културе минимална квадрагура објекта 2000м², и захтева за достављањем копије решења о издатој грађевинској дозволи и копије прве стране пројекта из које се види која је фирма потписала пројекат, наручилац је истакао да се доказ за наведену референцу доставља на основу члана 145. Закона о планирању и изградњи, на основу којег члана по захтеву инвеститора орган надлежан за издавање грађевинске дозволе издаје решење о одобрењу за извођење радова. Свака дозвола садржи поред осталог и одговорног пројектанта али и прописује да се мора пријавити код пријаве радова одговорни извођач радова, те је немогуће изводити радове по дозволи ако пријављени извођач или конзорцијум извођача нема потребан кадровски капацитет, а посао се не може извршити уколико је извођач привредни субјект без претходног искуства на реализацији пројекта по дозволи, посебно кад се исти уговарају по принципу „кључ у руке“ како се захтева у спецификацији за позиције у Дечанској бр. 8, Руже Јовановића бр. 27а. Свака измена на инсталацијама објекта подразумева исходовање дозволе по члану 145. Закона о планирању и изградњи, а посебно кад се мењају грејне инсталације, те у том смислу наручилац је указао да сви претходни поступци јавних набавки који су за предмет имали радове на текућем одржавању грејања и инсталација за грејање не могу бити адекватан пример за поређење са предметним поступком јавне набавке у којем се децидирано траже обимнији радови на замени начина грејања одређених објеката и израда законом прописане техничке документације. На странама 24 и 27 предмера радова у обрасцу структуре цена наручилац јасно навео да је обавеза привредног субјекта да исходује грађевинску дозволу, тако да је по оцени наручиоца неоснована аргументација подносиоца захтева да техничке спецификације не садрже обавезе заинтересованих привредних субјеката да исходују грађевинску дозволу. Сходно наведеном законит је услов наручиоца да предметне референце у конкретној конкурсној документацији морају да се доказују копијама решења о издатим грађевинским дозволама. Услови Београдских електрана су јасно дефинисани али исто тако пише у обрасцу структура цена да је привредни субјект обавезан да исходује и грађевинску дозволу код позиција које се односе на услуге у објекту Палата Србија, услуге и радови у Дечанској бр. 8 и услуге у Руже Јовановић бр. 27а, те је по оцени наручиоца начин доказивања стручног капацитета потпуно законит и јасан.

Даље у погледу навода подносиоца захтева који се односи на 2 зидара и 1 керамичара, наручилац је истакао да је у опису услуга и радова на више места јасно специфицирао штемовања, обраде шлицева и припремно завршне радове које код постављања или замене радијатора ослоњених на зидове обложене плочицама, а ови радови се код позиција које се уговарају по систему „кључ у руке“ (из разлога што предмер не садржи количину плочица коју примера ради треба урадити, позиција се уговара кључ у руке, а изабраном понуђачу оставља да уради техничку документацију, пројекат за извођење и све остало што је потребно како би се радови извршили на законит начин) једноставно подразумевају када се изграђује нова или мења постајећа подстаница за грејање те логички

не стоји тврдња подносиоца захтева да уместо зидара и керамичара цео посао може да уради један молер. Код извођења припремно завршних радова потребан је зидар (за попуњавање и малтерисање отвора, као и за поправљање оштећења која се односе на зидове и подове и друге радове из описа обрасца структуре цена), а керамичар када се радови врше на зидовима обложеним плочицама што је случај са гаражом у Палати Србија у склопу које се налази и велика перионица за возила. Интервенцијом зидара и керамичара враћа се у првобитно стање на свим објектима, укључујући и објекте проглашене за споменике културе - делове објекта који су део комплекса зоне претходне заштите. Попуњавање и малтерисање отвора, поправљање оштећења која се односе на зидове и подове и друге радове из описа обрасца структуре цена, спадају у зидарске радове, те исте може да изврши само зидар. Такође, уколико дође до оштећења зидова било које врсте потребан је зидар коме је у опису посла да открије структуру оштећења и њихове узроке, као и праћење појединачних материјала (бетона или малтера), а исто је у надлежности зидара, а имајући у виду да се радови изводе у објектима који су грађени пре 50 година, вештина и знање зидара је основано захтевана. Све наведено није у опису послова молера, због чега је наручилац тражио у оквиру стручног капацитета управо зидаре. Наиме, наручилац је истакао да су, за штемовање рупа и шлицева за пролаз и полагање инсталације и завршну обраду око отвора (попуњавање и малтерисање), неопходни зидари. Такође је наручилац истакао да код скидања и постављања радијатора долази до оштећења плочица које наручилац има у тоалетима, перионицама, подрумима и ходницима, а с обзиром на то да у подстаницама наручилац има све подне површине у керамици и неке зидове, онда постоји потреба за поправком тих површина после изведених радова јер се радови изводе по систему „кључ у руке“ како је наведено у поменутој позицији.

У погледу навода подносиоца захтева којим оспорава стручни капацитет односно доказ за тражена два заваривача, наручилац је истакао да је у одговору на захтев за објашњењима конкурсне документације навео „да ће за завариваче прихватити било који доказ о обучености истих, укључујући и М образац“, што је у складу са чланом 124. ЗЈН. У погледу примедби подносиоца захтева у вези два апарата за заваривање и начина доказивања, наручилац је поставио критеријум за доказивање на основу члана 10. Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад, а на основу којег Правилника се издаје стручни налаз о извршеном прегледу и испитивању опреме за рад, од стране овлашћеног тела за испитивање безбедности опреме и алата. Наведено је важно са аспекта безбедности опреме за употребу, као и у складу је са Законом о безбедности и здравља на раду. Чланом 15. став 1. тачка 7. Закона о безбедности и здравља на раду је прописано да је послодавац дужан да ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне околине. Услов и доказ који се односи на апарат за заваривање у складу је са ЗЈН као и са Законом о безбедности и здравља на раду и прописан је ради безбедности како запослених код привредног субјекта, тако и запослених код наручиоца. Наручилац је одредио и дефинисао критеријуме за избор привредног субјекта који су потребни за реализацију предметне јавне набавке, посебно имајући у виду да је сврха прописивања критеријума да се осигура и омогући учешће привредних субјеката у предметном поступку јавне набавке у складу са специфичностима овог предмета набавке, и то са становишта могућности и способности привредног субјекта да реализује уговор о јавном набавци, а које су у вези са њиховом компетентношћу и успешношћу привредног субјекта.

У вези са наводом подносиоца захтева који се односе на сервисну службу, наручилац је навео да је у одговору на захтев за додатним појашњењима конкурсне документације прецизно навео да заинтересовани привредни субјекти морају имати на располагању конкурсном документацијом тражене кадрове организоване на начин да буду на располагању наручиоцу од 00-24 часа. Трошкови приправности могу бити фактурисани искључиво ако до интервенције дође после 16:00 часова, викендом или ноћу, а код интервенција у радно време наручиоца привредни субјект коме буде додељен уговор нема право на накнаду трошкова приправности, у погледу чега је наручилац истакао да околност да ли ће привредни субјект раднике организовати у оквиру сервисне службе или на други начин наручиоцу је свеједно, битно је да има тражене кадрове, а конкурсном документацијом није прописан начин доказивања, нити је самим тим тражено да понуђач искључиво мора имати сервисну службу у формалном смислу образовану од стране привредног субјекта. Такође је наручилац истакао да има основа и потребе да позива привредног субјекта коме додели уговор, кад год се јави потреба да

дође на извршење уговора закљученог на основу оквирног споразума, те да што се плаћања тиче, привредни сурјект коме буде додељен уговор фактурише урађен посао према обрасцу структуре цене, а додатно ако је интервенција била после 16 часова, викендом или ноћу, има право и на наплату трошкова приправности. Такође је наручилац истакао да у поступцима јавне набавке бр. 51/2019, 194/2019 и 235/2017 је био предвиђен услов у конкурсној документацији и уговорима, који је идентичан услову из предметног поступка, на следећи начин: „сваки пријављени квар који може да изазове општећења на инсталацијама и у објекту мора се отклонити у року од једног часа, осим код већих кварова који се отклањају у року од 24 часа“, а подносиоци захтева се нису на то жалили али је наручилац имао проблеме у извршењу јер су фактурисана неспецифицирана добра и неспецифицирани радови којих у новом предмеру нема. Понуђач се обавезује да обезбеди сервисну службу која је на располагању наручиоцу од 00-24 часа, те наручилац има право првенства у интервенцијама“.

У погледу навода Подносиоца захтева које се односи на банкарску гаранцију, наручилац је истакао да је Републичка комисија је у решењу бр. 4-00-637/2021 од 10.09.2021. године, навела да је основано што је наручилац захтевао банкарску гаранцију у износу од 1.700.000,00 динара, иако вредност појединачних уговора може да буде 50.000,00 динара, с обзиром на то да банкарска гаранција у износу од 1.700.000,00 динара даје гаранцију наручиоцу да ће изабрани понуђач извршити како оквирни споразум, тако и појединачне уговоре закључене на основу истог. Даље је наручилац истакао да се банкарском гаранцијом обезбеђује како извршење обавеза по оквирном споразуму, што подразумева одазивање на закључење уговора и поштовање понуђених цена и другог, тако и извршење уговорених обавеза. Такође наручилац је истакао да је подносилац захтева у поднетом захтеву за заштиту права навео теоретску ситуацију у вези неизвршења минорног дела радова којом покушава да оспори средство обезбеђења које је одређено у складу са ЗЈН. Наиме, наручилац је истакао да штета која би настала неизвршењем било ког дела радова који су предмет набавке била већа од дела и износа који није извршен.

У погледу навода подносиоца захтева који се односе на непрецизан опис позиције која се тиче Руже Јовановића 27а, наручилац је истакао да је у одговору на захтев за додатним појашњењима навео „да ће у Обрасцу спецификације са структуром понуђене цене додатно описати предметне услуге и у том смислу изменити Образац спецификације“, што је и учињено, те је до детаља описан технички захтев, и у спецификацији је наведено да се позиција која се тиче Руже Јовановића 27а уговара по систему „кључ у руке“ и подразумева израду техничке документације, усаглашавање са Србијагасом и извођење усаглашеног предмера“. Такође је наручилац навео да је након постављених питања изменио ову позицију предмера и јасно навео податке који утичу на понуђену цену, а који се тичу капацитета подстанице, и то: „а) „Индивидуални гасни прикључак од места прикључења на дистрибутивни гасовод до МРОС, дужине цца 70 м, од челичних цеви МОП 16 bar, пречника DN 50 mm (ф60,3 x 3,9 мм), б.) Мерно-регулациона организациона јединица капацитета Q=100 m³/h, p_{ul}=6-16 bar, p_{izl} у складу са потребама објекта. Прикључење се изводи према Правилнику о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС“, број 86/15) и интерним техничким правилима за пројектовање и изградњу гасовода и гасоводних објеката на систему ЈП СРБИЈАГАС, Нови Сад, октобар 2009 године. У вези са наведеним наручилац је истакао да је изменом конкурсне документације дао све податке потребне за формирање цене и подношење прихватљиве понуде. Цена за наведену позицију „Услуге у Руже Јовановића 27а“ се исказује - комплет - паушал, те подносилац захтева у конкретном случају није онемогућен да поднесе прихватљиву понуду, јер су сви подаци потребни за формирање цене јасно наведени. С обзиром на то да је подносилац захтева указао да би наручилац могао да се „иживљава над изабраним понуђачем, односно да му сваки дан тражи да нешто мења у пројектној документацији“, наручилац је истакао да контролу пројектне документације неће вршити наручилац, већ надлежни органи који су јасно прописани законом и надлежни за издавање прво услова по којима се пројектује а затим и за издавање грађевинске дозволе. Због свега наведеног, наручилац сматра да је поднети захтев за заштиту права неоснован.

Подносилац захтева је дана 27.10.2021. године, електронским путем преко Портала јавних набавки доставио Републичкој комисији и наручиоцу мишљење у вези са одговором наручиоца датим поводом поднетог захтева за заштиту права у складу са чланом 220. став 2. ЗЈН. Наиме, подносилац захтева је у достављењем мишљењу остао при тврдњама изнетим у поднетом захтеву за заштиту права. Поред наведеног подносилац захтева је посебно нагласио „да без техничких услова за пројектовање

гасне котларнице је немогуће дати исправну понуду јер понуђачима нису познати многи детаљи око пројектовања. Без тога нема прихватљиве понуде“.

Републичка комисија је у конкретном случају утврдила да су испуњене процесне претпоставке за поступање по предметном захтеву за заштиту права имајући у виду да је поднет у року, од стране лица које има активну легитимацију, да има саржину која је у складу са чланом 217. став 1. ЗЈН, као и да је уз исти достављен доказ о уплати таксе из члана 225. ЗЈН.

Након детаљног разматрања комплетне достављене документације (укључујући и податке који су у вези са предметном јавном набавком објављени и доступни на Порталу јавних набавки), те садржине свих навода изнетих како у поднетом захтеву, тако и у одговору који је поводом њега дат од стране наручиоца, Републичка комисија је о основаности предметног захтева за заштиту права, одлучила као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Републичка комисија је разматрајући навод подносиоца захтева којим је указао „да референце од 20.000.000,00 динара које је наручилац захтевао као један уговор, онемогућио извођаче који су годинама изводили предметне радове код наручиоца да не могу поднети понуду, а такође омогућио грађевинској фирми која је уз грађевинске радове урадила мању интервенцију на термотехничким радовима, да може поднети понуди и вероватно бити једини понуђач, те да је оваквим поступањем наручилац према указивању подносиоца захтева елиминисао конкуренцију и дискриминисао све понуђаче који имају реализоване уговоре мање од 20.000.000,00 динара, што је супротно члану 7. ЗЈН“, извршила увид у конкурсну документацију за предметну јавну набавку, у део под називом „Критеријуми за квалитативни избор привредних субјеката и упутство како се доказује испуњеност тих критеријума“, чија је последња измена објављена на Порталу јавних набавки дана 12.10.2021. године, те утврдила да наручилац у делу 3 - „Технички и стручни капацитет“, под тачком 3.1 - „Списак пружених услуга“ предвидео следеће:

- у делу „Правни основ“ – „Члан 117. став 1. - Наручилац може да одреди услове у погледу техничког и стручног капацитета којима се обезбеђује да привредни субјект има потребне кадровске и техничке ресурсе и искуство потребно за извршење уговора о јавној набавци са одговарајућим нивоом квалитета, а нарочито може да захтева да привредни субјект има довољно искуства у погледу раније извршених уговора“,

- у делу „Начин доказивања испуњености критеријума“ - „Привредни субјект дужан је да путем Портала састави и уз пријаву/понуду поднесе изјаву о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, којом потврђује да испуњава овај критеријум за избор привредног субјекта. Наручилац је дужан да пре доношења одлуке у поступку јавне набавке захтева од понуђача који је доставио економски најповољнију понуду да достави доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта. Овај критеријум доказује се достављањем списка пружених релевантних услуга током периода од највише три последње године пре истека рока за подношење понуда, односно пријава, са износима, датумима и називима корисника, а ако је потребно да би се обезбедио одговарајући ниво конкуренције, наручиоци могу да назначе да ће се узети у обзир доказ о релевантним услугама пруженим у периоду дужем од три године“.

у делу „Питање / тражени подаци у изјави“ - „У референтном периоду привредни субјект је пружио следеће релевантне услуге:“

- у делу „Услови“ – „1. Да је Привредни субјект у претходне три године од дана објаве позива на Порталу јавних набавки реализовао уговоре у укупној вредности од најмање 20.000.000,00 динара без пореза на додату вредност, а који се односе на извођење грађевинских и грађевинско занатских радова и инсталатерских радова (водовод, канализација, електроинсталације, инсталације грејања) на реконструкцији, адаптацији, санацији, изградњи или доградњи објеката јавне намене. Доказ: копија окончане ситуације са видљивим печатима стручног надзора и попуњен и потписан образац 1а референтне листе; 2. да је Привредни субјект у претходне три године (2018, 2019 и 2020) од дана објаве позива на порталу јавних набавки реализовао минимално један уговор у минималном износу од укупно 20.000.000,00 динара без ПДВ-а, а који се односе на извођење грађевинских или грађевинско занатских радова на реконструкцији или адаптацији или санацији или изградњи или доградњи објеката јавне намене који својим предметом обухватају термотехничке инсталације. Доказ: копија окончане ситуације са видљивим печатима стручног надзора и попуњен и потписан образац 1б референтне листе; 3. „да је Привредни субјект имао реализован минимум један уговор у последње три године (2018, 2019 и 2020) који за предмет има извођење грађевинских или грађевинско занатских радова на

реконструкцији или адаптацији или санацији или изградњи или доградњи објекта јавне намене који својим предметом обухватају термотехничке инсталације на објекту јавне намене који је уједно и споменик културе у минималном износу од 20.000.000,00 динара без ПДВ-а. Доказ: копија окончане ситуације са видљивим печатима стручног надзора и попуњен и потписан образац 1ц референтне листе и 4. да је Привредни субјект у последње три године имао минимум један урађен пројекат за дозволу који је својим предмером и техничким решењем обухватао термотехничке инсталације (пројекат грејања и/или хлађења), минимална квадратура објекта 2000м². Доказ: копија решења о издатој грађевинској дозволи и копија прве стране пројекта из које се види која је фирма потписала пројекат и 5. да је Привредни субјект у последње три године имао минимум један урађен пројекат за дозволу који је својим предмером и техничким решењем обухватао термотехничке инсталације (пројекат грејања и/или хлађења), на објекту који је споменик културе минимална квадратура објекта 2000м². Доказ: копија решења о издатој грађевинској дозволи и копија прве стране пројекта из које се види која је фирма потписала пројекат“.

Увидом у конкурсну документацију и то део под називом „Општи подаци о предмету набавке“, чија је последња измена објављена на Порталу јавних набавки дана 12.10.2021. године, Републичка комисија је утврдила да наручилац предметну јавну набавку спроводи у отвореном поступку, на основу члана 52. и члана 66. ЗЈН, ради закључења оквирног споразума са једним понуђачем, на период од две године.

Увидом у конкурсну документацију и то део под називом „Опис услуге и услови извршења“, чија је последња измена објављена на Порталу јавних набавки дана 02.10.2021. године, Републичка комисија је утврдила да место извршења услуга су све топлотне подстанице у објектима републичких органа, као и котларнице на следећим адресама: Дечанска 8, Руже Јовановић 27а, Булевар Михајла Пупина 2, Толстојева 2, Ужичка 21, Ужичка 23, у Београду, Вила „Шумадија“ на Опленцу, Вила „Копаоник“ у Врњачкој бањи, „Велика вила“, „Мала вила“, „Економија“ у Смедереву и објекат у Ворову. Такође је наведено „да привредни субјект може, због правилног припремања понуде и прецизнијег сагледавања услова и врсте радова из позиције Д у обрасцу спецификације који се изводе по систему „кључ у руке“, пре подношења понуде изврши обилазак локације. Обилазак ће бити организован за сваког привредног субјекта посебно у време које одреди Наручилац, о чему ће наручилац издати потврду“.

Увидом у конкурсну документацију и то део под називом „Образац спецификације са структуром понуђене цене“, чија је последња измена објављена на Порталу јавних набавки дана 12.10.2021. године, Републичка комисија је утврдила да је наручилац навео да свака позиција предмера и предрачуна, уколико није супротно написано, обухвата: „набавку или израду опреме и материјала, транспорт до места уградње са трошковима горива долазак и одлазак радника, монтажу и уградњу, испоруку и монтажу помоћног и потрошног материјала, сав потребан алат, радна опрема и транспортна средства, сва средства хигијенско техничке заштите и заштите на раду. Привредни субјект је дужан да монтажне радове изведе у свему према опису позиције, општим и техничким условима, графичкој и осталој техничкој документацији овог предмера“.

Такође, утврђено је да је на захтев за додатним појашњењима у вези са документацијом о јавној набавци, наручилац дана 08.10.2021. године, објавио на Порталу јавних набавки одговоре на питања. Наиме, на указивање привредног субјекта „услов да је привредни субјект имао реализован минимум један уговор у последње три године (2018, 2019 и 2020) који за предмет има извођење грађевинских или грађевинско занатских радова на реконструкцији или адаптацији или санацији или изградњи или доградњи објекта јавне намене који својим предметом обухватају термотехничке инсталације на објекту јавне намене који је уједно и споменик културе у минималном износу од 20.000.000,00 динара без ПДВ-а. Доказ: копија окончане ситуације са видљивим печатима стручног надзора и попуњен и потписан образац 1ц референтне листе. Мишљење: Брисати из конкурсне документације јер у техничким спецификацијама нема никаквог пројектовања термотехничких инсталација у објектима који су споменици културе“ као и у погледу указивања привредног субјекта „да је привредни субјект у последње три године имао минимум један урађен пројекат за дозволу који је својим предмером и техничким решењем обухватао термотехничке инсталације (пројекат грејања и/или хлађења), на објекту који је споменик културе минимална квадратура објекта 2000м², доказ: копија решења о издатој грађевинској дозволи и копија прве стране пројекта из које се види која је фирма потписала пројекат, Мишљење: Брисати из конкурсне документације, јер предметом јавне набавке није

предвиђено никакво пројектовање термотехничких инсталација на објектима који су споменици културе. Мишљење: није спорно да наручилац тражи референцу за пројектовање, јер у техничкој спецификацији је специфицирано пројектовање. Спорно је то што је доказ за то урађен пројекат за дозволу објекта као целине, који садржи термотехничке инсталације. То практично значи, да привредни субјект који има више урађених пројеката који су предмет јавне набавке и односе се само на термотехничке инсталације, за које је добијена сагласност од Београдских електрана и објекти прикључени на систем даљинског грејања, не може да поднесе прихватљиву понуду јер није урадио пројекат објекта за који је добијена дозвола, што није предмет јавне набавке. Уместо тражене референце предвидети референцу која гласи: „Да је привредни субјект у последње три године имао један урађен пројекат термотехничких инсталација у згради на који је добијена сагласност од Београдских електрана ради прикључења објекта на даљинско грејање“. Како је предмет јавне набавке пружање услуга детаљно специфицираних у техничкој спецификацији, што подразумева да се део или опрема која се налази на инсталацијама у објектима наручиоца на којој је наступио квар, замени са потпуно новим делом или опремом идентичних карактеристика, специфицираних у техничкој спецификацији, односно замена (радијаторског вентила, озраке на радијатору, експанзионог суда у подстаници, сервис горioniка на котлу, мерење садржају штетних елемената у димним гасовима, замена електро грејача у електро котлу, замена дотрајалог противпожарног цева у надзидном хидранту итд.), изводи се на идентичан начин, по истим правилима и процедурама у објекту месне заједнице, школе, вртића, болнице, студентског дома, зграде председника Републике Србије и зградама наручиоца проглашеним за споменик културе. Такође, ако извођење специфицираних радова ни у најминималнијем делу не утичу на спољашњу и унутрашњу аутентичност објекта која су проглашене за споменике културе, у којима се реализују услуге специфициране у техничкој спецификацији предметне јавне набавке, који су аргументи наручиоца да тражи ову врсту референце, посебно у износу од 20.000.000,00 динара, те да ли наручилац има аргументе да докаже да привредни субјект који је на радијаторској инсталацији (или било ком деле грејне инсталације) која се налази у објекту који су проглашени за споменик културе, једном заменио радијаторске вентиле, радијаторске навијке, одзраке, ПиП славине и сл., то исто учинити на другом објекту проглашеном за споменик културе, квалитетније од привредног субјекта који је наведене радове извео на објектима републичких органа који нису проглашени за споменике културе, на зградама председника Републике Србије, неким амбасадама, страним представништвима, Клиничком центру Србије итд. Такође, да ли је наручиоцу познато да су досадашње јавне набавке наручиоца које су биле готово идентичне предметној јавној набавци биле процењене највише до 12.000.000,00 динара, те да ли је наручилац свестан чињенице да је захтевом да понуђач у последње 3 године има реализован бар један уговор вредности 20.000.000,00 динара на објектима који су проглашени споменицима културе, елиминисао све досадашње изабране понуђаче који су више деценија успешно одржавали термотехничке инсталације, које су предмет јавне набавке, с обзиром на то да ниједна јавна набавка до сада није била процењена ни близу 20.000.000,00 динара. Ово је смишљена варијанта наручиоца да признавањем грађевинских радова који садрже нешто термотехничких радова да омогући само једном понуђачу да учествује на тендеру. Такође, који је то објекат споменик културе који је специфициран у техничким спецификацијама за који је потребно пројектовање, да би понуђач поседовао ову референцу. Навести прецизно тај објекат“, наручилац је одговорио следеће: „да је дефинисао стручни капацитет (референце) на начин да је исти у логичкој вези са предметом јавне набавке, имајући у виду да се референце односе на грађевинско и грађевинско занатске радове и инсталатерске радове (водовод, канализација, електроинсталације, инсталације грејања) на реконструкцији, адаптацији, санацији, изградњи или доградњи објекта јавне набавке, даље референце које се односе, поред свега наведеног, и на термотехничке инсталације, потом и оне које се односе на објекат јавне намене који је уједно и споменик културе, а који све радови су обухваћени предметном јавном набавком. Дакле, имајући у виду предмер радова предметне јавне набавке, наручилац је у оквиру стручног капацитета дефинисао референце на наведени начин, који је у логичкој вези са предметом ове јавне набавке. Поред наведеног, имајући у виду процењену вредност јавне набавке – 34.000.000,00 динара, наручилац је у сразмери са истом предвидео вредности тражених референци. Наручилац је тражио да се део референци односи на изведене радове на споменицима културе, што је логична последица чињенице да су место извршења услуга све топлотне подстанице у објектима републичких органа, као и котларнице на следећим адресама: Дечанска 8, Руже Јовановић 27а, Булевар Михајла Пупина 2, Толстојева 2, Ужичка 21,

Ужичка 23 у Београду, Вила „Шумадија“ на Опленцу, Вила „Копаник“ у Врњачкој Бањи, „Велика вила“, „Мала вила“ и „Економија“ у Смедереву и објекат у Ворову, а да су као споменици културе проглашени објекти Палата Србија, Булевар Михајла Пупина 2 и „Економија“ у Смедереву. Део предмета и предмера конкретне јавне набавке и израда пројекта изведеног стања као и израда техничке документације за измену начина грејања на тачно означеним локацијама у предмеру предметне конкурсне документације где су наручиоцу неопходни објективни докази да ће уговор бити додељен понуђачу који има капацитет да у свему и на начин како је уговорено изврши предметну јавну набавку исходује потребне дозволе и изради на законит начин сву потребну техничку документацију како би се објекти које одржава наручилац законито прикачили на топлану и на гасну мрежу имаоца јавних овлашћења који овим мрежама управљају. Сви репрезентативни објекти наручиоца налазе се у зони претходне заштите у складу са Законом о културним добрима, а чак три објекта налазе се у посебно штићеној целини (Топчидерско брдо и Дедиње)“.

Чланом 7. став 1. ЗЈН је прописано да наручилац је дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију. Ставом 2. истог члана је прописано да наручилац не може да ограничи конкуренцију са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или неповољнији положај, а нарочито не може онемогућавати било којег привредног субјекта да учествује у поступку јавне набавке коришћењем дискриминаторских критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, техничких спецификација и критеријума за доделу уговора.

Чланом 114. став 1. ЗЈН је прописано да критеријуми за избор привредног субјекта у поступку јавне набавке могу да се односе на: 1) испуњеност услова за обављање професионалне делатности; 2) финансијски и економски капацитет; 3) технички и стручни капацитет. Ставом 2. истог члана ЗЈН је прописано да наручилац одређује критеријуме за избор привредног субјекта из става 1. овог члана увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке, док је ставом 3. истог члана ЗЈН прописано да приликом одређивања критеријума за избор из става 1. овог члана, наручилац може да захтева само ниво капацитета који обезбеђује да ће привредни субјект бити способан да изврши уговор о јавној набавци.

Чланом 114. став 4. ЗЈН прописано је да критеријуми за избор из става 1. овог члана морају да буду у логичкој вези са предметом набавке и сразмерни предмету набавке, док је у ставу 5. истог члана ЗЈН прописано да ако наручилац одреди критеријуме за избор из става 1. овог члана, дужан је да у јавном позиву одреди потребни ниво капацитета и одговарајуће начине њиховог доказивања.

Чланом 117. став 1. ЗЈН је прописано да наручилац може да одреди услове у погледу техничког и стручног капацитета којима се обезбеђује да привредни субјект има потребне кадровске и техничке ресурсе и искуство потребно за извршење уговора о јавној набавци са одговарајућим нивоом квалитета, а нарочито може да захтева да привредни субјект има довољно искуства у погледу раније извршених уговора.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је наручилац приликом одређивања критеријума за квалитативни избор привредног субјекта у погледу техничког и стручног капацитета предвидео у конкурсној документацији између осталог „да је привредни субјект имао реализован минимум један уговор у последње три године (2018, 2019 и 2020) који за предмет има извођење грађевинских или грађевинско занатских радова на реконструкцији или адаптацији или санацији или изградњи или доградњи објекта јавне намене који својим предметом обухватају термотехничке инсталације на објекту јавне намене који је уједно и споменик културе у минималном износу од 20.000.000,00 динара без ПДВ-а. Доказ: копија окончане ситуације са видљивим печатима стручног надзора и попуњен и потписан образац 1ц референтне листе“.

У конкретном случају подносилац захтева је у поднетом захтеву за заштиту права указао да је наручилац поменути критеријум за квалитативни избор привредних субјектата неосновано проширио на „извођење грађевинских радова, грађевинско занатских радова на реконструкцији или адаптацији или санацији или изградњи или доградњи објектата јавне намене који својим предметом обухватају термотехничке инсталације на објектима јавне намене“, иако се предмет јавне набавке суштински односи на одржавање термотехничких постројења, те да је тиме онемогућио све понуђаче који су више деценија пружали услуге које су предмет јавне набавке, да учествују у предметном поступку јавне набавке будући да немају појединачан уговор од 20.000.000,00 динара, а омогућио учешће понуђачу који се бави зидарско - молерским, кровопокривачким радовима, паркетарским, столарским и керамичким радовима.

У конкретном случају као образложење разлога услед којег је дефинисао референце на начин предвиђен конкурсном документацијом а који начин је оспорио подносилац захтева, наручилац је навео следеће: „да је дефинисао стручни капацитет (референце) на начин да је исти у логичкој вези са предметом јавне набавке, имајући у виду да се референце односе на грађевинско и грађевинско занатске радове и инсталатерске радове (водовод, канализација, електроинсталације, инсталације грејања) на реконструкцији, адаптацији, санацији, изградњи или доградњи објеката јавне набавке, даље референце које се односе, поред свега наведеног, и на термотехничке инсталације, потом и оне које се односе на објекат јавне намене који је уједно и споменик културе, а који све радови су обухваћени предметном јавном набавком, те да је имајући у виду предмер радова предметне јавне набавке, наручилац је у оквиру стручног капацитета дефинисао референце на наведени начин, који је у логичкој вези са предметом ове јавне набавке. Поред наведеног, имајући у виду процењену вредност јавне набавке – 34.000.000,00 динара, наручилац је у сразмери са истом предвидео вредности тражених референци. Наручилац је тражио да се део референци односи на изведене радове на споменицима културе, што је логична последица чињенице да су место извршења услуга све топлотне подстанице у објектима републичких органа, као и котларнице на следећим адресама: Дечанска 8, Руже Јовановић 27а, Булевар Михајла Пупина 2, Толстојева 2, Ужичка 21, Ужичка 23 у Београду, Вила „Шумадија“ на Опленцу, Вила „Копаоник“ у Врњачкој Бањи, „Велика вила“, „Мала вила“ и „Економија“ у Смедереву и објекат у Ворову, а да су као споменици културе проглашени објекти Палата Србија, Булевар Михајла Пупина 2 и „Економија“ у Смедереву“.

Међутим, имајући у виду образложење наручиоца изнето у одговору на захтев за заштиту права и додатним појашњењима конкурсне документације, као и околност да је у конкретном случају захтев у погледу референци оспорен са аргументацијом о ограничењу конкуренције, по оцени Републичке комисије, аргументација наручиоца, односно разлози које је навео у прилог одређивању услова на начин предвиђен у конкурсној документацији, не пружају основ за закључак о оправданости начина дефинисања и пропорционалности са предметом јавне набавке захтева „да је привредни субјект имао реализован минимум један уговор у последње три године (2018, 2019 и 2020) који за предмет има извођење грађевинских или грађевинско занатских радова на реконструкцији или адаптацији или санацији или изградњи или доградњи објекта јавне намене који својим предметом обухватају термотехничке инсталације на објекту јавне намене који је уједно и споменик културе у минималном износу од 20.000.000,00 динара без ПДВ-а“. Наиме, наручилац је у одговору на предметни захтев за заштиту права дао образложење „да су спорне референце у логичкој вези са предметом јавне набавке, односно да се референце односе на грађевинско и грађевинско занатске радове и инсталатерске радове (водовод, канализација, електроинсталације, инсталације грејања) на реконструкцији, адаптацији, санацији, изградњи или доградњи објеката јавне набавке, као и даљ се поред свега наведеног односе и на термотехничке инсталације“ иако предметна јавна набавка обухвата услугу - одржавање термотехничких постројења и хидрантске мреже, реконструкције и изградње подстаница и пројектовање термотехничких постројења.

С обзиром на наведено, као и чињеницу, а како је указао и подносилац захтева, да само један мањи или пратећи део предметне јавне набавке чине зидарски, молерски, керамичарски и слични радови, а да већи део предметних радова обухвата одржавање термотехничких постројења и хидрантске мреже, не може се довести у логичку везу и, имајући у виду процењену вредност предметне јавне набавке, сразмеру у обиму захтев наручиоца да су понуђачи реализовали минимум један уговор у последње три године (2018, 2019 и 2020) који за предмет има извођење грађевинских или грађевинско занатских радова на реконструкцији или адаптацији или санацији или изградњи или доградњи објекта јавне намене који својим предметом обухватају термотехничке инсталације на објекту јавне намене који је уједно и споменик културе у минималном у минималном износу од 20.000.000,00 динара без ПДВ-а, са предметом конкретне јавне набавке.

У конкретном случају по оцени Републичке комисије, а како из утврђених околности произилази, наручилац својом аргументацијом није оправдао захтев у погледу захтеваних референци у наведеном делу, односно није довео до уверења да захтев да је привредни субјект имао реализован минимум један уговор у минималном износу од 20.000.000,00 динара без ПДВ-а, представља једини могући захтев са становишта капацитета за успешно реализовање предметних услуга, односно није довео у логичку везу захтевани ниво искуства у погледу раније извршених уговора са предметом јавне

набавке, нити је учинио извесним да захтевани ниво капацитета може да испуни више понуђача, односно да истим није неоправдано ограничена конкуренција у смислу члана 7. ЗЈН.

Имајући у виду наведено, Републичка комисија је разматрани навод подносиоца захтева у овом делу оценила као основан.

Међутим, захтев наручиоца да понуђачи докажу да су имали искуство у предметним услугама - одржавање термотехничких постројења и хидрантске мреже, реконструкције и изградње подстаница и пројектовање термотехничких постројења „на објекту јавне намене који је уједно и споменик културе“, по оцени Републичке комисије је оправдан са становишта постојања логичке везе са предметом јавне набавке, будући да су, како је то наручилац истакао, као споменици културе проглашени објекти Палата Србија, Булевар Михајла Пупина 2 и „Економија“ у Смедереву. Имајући у виду да у конкретном случају наведени објекти представљају предмет пружања услуга - одржавања термотехничких постројења и хидрантске мреже, реконструкције и изградње подстаница и пројектовање термотехничких постројења, као и да сви репрезентативни објекти наручиоца се налазе у зони претходне заштите у складу са Законом о културним добрима, а чак три објекта у посебноштићеној зони (Топчидерско брдо и Дедиње), наручилац је у конкретном случају оправдао потребу да понуђачи докажу да су предметне услуге вршили „на објекту јавне намене који је уједно и споменик културе“.

Даље, је Републичка комисија оценила као неосновано указивање подносиоца захтева да је наручилац неправилно поступио када је у оквиру критеријума за квалитативни избор привредних субјеката захтевао „да је привредни субјект у последње три године имао минимум један урађен пројекат за дозволу који је својим предмером и техничким решењем обухватао термотехничке инсталације (пројекат грејања и/или хлађења), минимална квадратура објекта 2000м²“, те да исти докаже копијом решења о издатој грађевинској дозволи и копијом прве стране пројекта из које се види која је фирма лотлисала пројекат“.

Наиме, у конкретном случају подносиоцу захтева је спорно што је наручилац захтевао као доказ копију решења о издатој грађевинској дозволи, а не клаузулу сагласности на сами пројекат која се добија од Београдских електрана.

Међутим, Републичка комисија указује да је увидом у конкурсну документацију и то „Образац спецификације са структуром понуђене цене“, чија је последња измена објављена на Порталу јавних набавки дана 12.10.2021. године, утврдила да је наручилац у опису услуге Руже Јовановића бр. 27 А, захтевао „Израду пројектне документације за добијање грађевинске дозволе за неопходне радове на гасификацији објекта у ул. Руже Јовановића бр. 27а у Београду и њено прикључење на дистрибутивни гасовод, те да позиција обухвата сва пројектовања за које наручилац буде имао потребе за добијање грађевинске дозволе у циљу испуњења и добијања свих потребних правних и техничких сагласности и дозвола од стране надлежних државних органа, ЈП Србијагас и других јавних предузећа. У понуђену цену урачунати и додатно ангажовање у случају потребе измена пројектне документације, а на основу захтева надлежних органа, ЈП Србијагас-а и других јавних предузећа од тренутка подношења захтева за издавање грађевинске дозволе па све до њеног коначног добијања“.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да је наручилац предметном конкурсном документацијом захтевао од понуђача „Израду пројектне документације за добијање грађевинске дозволе за неопходне радове на гасификацији објекта у ул. Руже Јовановића бр. 27а у Београду“, а све како би се добила дозвола од стране надлежних државних органа, Републичка комисија налази да је наручилац учинио оправданим да захтева од понуђача да копијом решења о издатој грађевинској дозволи докажу да су „у последње три године имали минимум један урађен пројекат за дозволу који је својим предмером и техничким решењем обухватао термотехничке инсталације (пројекат грејања и/или хлађења), минимална квадратура објекта 2000м²“.

Имајући у виду наведено, Републичка комисија је разматрани навод подносиоца захтева оценила као неоснован.

Даље, Републичка комисија је разматрала навод подносиоца захтева којим је указао да је наручилац у оквиру критеријума за квалитативни избор привредних субјеката у делу под називом образовне и стручне квалификације захтевао списак инжењера и непосредних извршилаца који броји укупно 28, од укупно 60 запослених, при чему је наручилац омогућио да остатак преко броја 28 може бити административно особље, који захтев подносилац захтева сматра неприхватљивим јер наручилац захтева душло већи кадровски капацитет од оног што је сам определио. У вези са наведеним

подносилац захтева је указао да није јасно на који начин административно особље 32 лица у односу на тражених 28 према одређеним специјалностима утиче да се на квалитетан начин реализује јавна набавка. Из тих разлога је подносилац захтева тражио да наручилац определи да укупан број ангажованих лица мора да буде 28 како је то наручилац таксативно навео, као и да је неосновано наручилац захтевао 2 зидара и 1 керамичара, јер, како је то подносилац захтева указао у техничким спецификацијама није специфицирана ниједна ставка за чију реализацију је потребно ангажовање наведених лица.

Републичка комисија је разматрајући овај навод, извршила увид у конкурсну документацију за предметну јавну набавку, у део под називом „Критеријуми за квалитативни избор привредних субјеката и упутство како се доказује испуњеност тих критеријума“, чија последња измена је објављена на Порталу јавних набавки објављена дана 12.10.2021. године, те је утврдила да је наручилац у истом у делу под називом „Образовне и стручне квалификације“ између осталог захтевао од понуђача да имају минимум 60 запослених и радно ангажованих лица од којих: најмање 2 дипломирана инжењера који поседују важећу лиценцу Инжењерске коморе Србије и то: лиценцу 400 или 401 или 410 или 411, који ће решењем бити именован за одговорног извођача радова у предметној јавној набавци; најмање 1 дипломираног инжењера који поседује важећу лиценцу Инжењерске коморе Србије и то: лиценцу 430, који ће решењем бити именован за одговорног извођача радова у предметној јавној набавци; најмање 1 дипломираног инжењера који поседује важећу лиценцу Инжењерске коморе Србије и то: лиценцу 450 који ће решењем бити именован за одговорног извођача радова у предметној јавној набавци; најмање 1 дипломираног инжењера који поседује важећу лиценцу Инжењерске коморе Србије и то: лиценцу 453 који ће решењем бити именован за одговорног извођача радова у предметној јавној набавци, најмање 1 лице за безбедност и здравље на раду са положеним стручним испитом; најмање 2 запослена дипломирана инжењера са лиценцом Инжењерске коморе Србије 330, најмање 1 запосленог дипломираног машинског инжењера који поседује сертификат о положеном курсу за визуелно испитивање заварених спојева (ниво ИИ), према СРПС ЕН ИСО 9712; да имају најмање 3 запослена водоинсталатера, најмање 6 монтера за системе централног грејања, најмање 1 керамичара, најмање 2 заваривача, најмање 3 електричара, најмање 2 изолатера, најмање 2 зидара. Такође је у истом делу конкурсне документације наведено да остали запослени могу бити ангажовани на административним и помоћним пословима (помоћни радници водоинсталатера, монтера, керамичара, заваривача), возачи, руковоаци грађевинских машина, радници грађевинско - занатске струке, који су од значаја за реализацију предметне јавне набавке. Овај критеријум доказује се достављањем: „за квалификоване раднике као доказ о радном статусу доставити, уколико је код Привредног субјекта запослен на неодређено или одређено радно време ППП-ПД пријаву за месец август 2021. године. Уколико лице није у сталном радном односу код Привредног субјекта, доказ о радном ангажовању и одговарајући М образац у складу са законом о раду односно законом о доприносима за обавезно социјално осигурање, са датумом закључења најкасније до дана подношења понуда. За доказивање стручног капацитета који се односи на завариваче, наручилац ће прихватити било који доказ о обучености кадрова за заваривање, укључујући и М образац и уговор о раду, - за доказивање стручног капацитета за лица која су ангажована по основу уговора о допунском раду, привременим и повременим пословима, наручилац прихвата као доказ само уговор о допунском раду/привременим и повременим пословима, - фотокопија лиценци и сертификата који су тражени. Копије важећих лиценци за инжењере морају бити са потврдама Инжењерске коморе Србије из којих се види да одлуком Суда части издата лиценца није одузета као и да је измирена обавеза плаћања чланарине Комори (за сваког појединачно), - уговором о делу је дозвољен у складу са чланом 199. Законом о раду, само ако је ангажовани радник запослен на пословима који нису делатност послодавца, споредна делатност или претежна делатност, и уколико је предмет уговора самостална израда и поправка ствари и самостално обављање физичког или интелектуалног посла, а уговор се закључује са радником за једнократно обављање посла. У колико се стручни капацитет доказује уговором о делу, уговори о делу морају бити закључени у складу са наведеним. Доказ за ангажоване по уговору о делу је копија уговора и доказ о стручној спреми. Привредни субјект је дужан да обезбеди захтевани кадровски капацитет за све време трајања оквирног споразума“.

Такође, утврђено је да је на захтев за додатним појашњењима у вези са документацијом о јавној набавци, наручилац дана 08.10.2021. године, објавио на Порталу јавних набавки одговоре на питања. Наиме, на указивање привредног субјекта „како наручилац објашњава да 32 чистачице, кафе куварице,

конобарице, портири и слично, непосредно утичу на реализацију јавне набавке, као и да укупан број запослених мора бити збир специфициране кадрвске структуре, дакле 28. У делу Образовне и стручне квалификације наручилоац између осталих ангажованих лица захтева и 2 зидара и 1 керамичара. Овај захтев наручиоца је неоснован јер у техничким спецификацијама нема специфицирана ниједна ставка за чију реализацију је потребно ангажовање наведених лица. Опште је познато, а то је и став Републичке комисије, да наручилац може захтевати кадровски капацитет искључиво имајући у виду специфициране радове, никако за могуће или очекиване радове. Из конкурсне документације брисати захтев за ангажовањем 2 зидара и 1 керамичара“, наручилац одговорио тако што је навео следеће: „у вези са примедбом привредног субјекта која се односи на структуру запослених, у конкурсној документацији је наведено да остали запослени могу бити ангажовани на административним и помоћним пословима код привредног субјекта, те да се није мислило на чистачице, кафе куварице, конобарице и сл., да учествују у реализацији предметне јавне набавке, јер исти нису ангажовани на административним пословима, као ни на помоћним пословима - помоћни радници (водоинсталатера, монтера, керамичара, заваривача) возачи, руковаоци грађевинских машина, радници грађевинско-занатске струке, који су од значаја за реализацију предметне јавне набавке. Свакако да кафе куварице, конобарице и сл. неће учествовати у реализацији јавне набавке и то је потпуно јасно“.

Чланом 93. став 1. ЗЈН је прописано да конкурсна документација мора да буде сачињена на начин да омогући припрему и подношење понуде, односно пријаве.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је наручилац у конкурсној документацији и то у оквиру „Критеријуми за квалитативни избор привредних субјеката и упутство како се доказује испуњеност тих критеријума“, и то у делу под називом „Образовне и стручне квалификације“ захтевао од понуђача да имају минимум 60 запослених и радно ангажованих лица. Међутим, наручилац је у погледу 28 запослених и радно ангажованих лица навео специфичност занимања која наведена лица треба да имају (нпр. керамичари, зидари, инжењери са одређеном лиценцом и сл.), док је за преостали број запослених од укупно 60 колико је тражио конкурсном документацијом, наручилац навео да могу бити ангажовани на административним и помоћним пословима.

У конкретном случају, Републичка комисија налази да наручилац може да захтева кадровски капацитет искључиво у складу са природом и предметом јавне набавке, при чему није неоправдано да поред јасно и прецизно дефинисаног броја запослених и природе њиховог занимања има потребу и за додатним бројем радно ангажованих лица. Међутим, у конкретном случају је, противно члану 93. став 1. ЗЈН, да наручилац у конкурсној документацији само наведе „да остали запослени могу бити ангажовани на административним и помоћним пословима (помоћни радници водоинсталатера, монтера, керамичара, заваривача), возачи, руковаоци грађевинских машина, радници грађевинско-занатске струке, који су од значаја за реализацију предметне јавне набавке“, будући да је на наведени начин наручилац онемогућио понуђаче да поднесу прихватљиву понуду у смислу члана 144. став 1. ЗЈН. Наиме, на чињеницу да је конкурсна документација у овом делу непрецизна, указује и примедба подносиоца захтева и његово слободно тумачење занимања која би по његовој оцени представљала административне раднике. Дакле, уопштена констатација у конкурсној документацији „да остали запослени могу бити ангажовани на административним и помоћним пословима“, мора бити дефинисана на јасан и прецизан начин, односно на начин да омогући привредним субјектима да поднесу прихватљиву понуду у смислу члана 93. став 1. ЗЈН. Такође, наручилац је дужан да на јасан и прецизан начин дефинише занимања свих запослених којима привредни субјекти морају да располажу, а све и из разлога како наручилац не би добио понуде понуђача, у оквиру којих би неки од њих могли да наведу да располажу нпр. са 32 керамичара, поред 28 јасно и прецизно дефинисаних занимања, а који број керамичара наручиоцу не би био потребан имајући у виду природу и предмет јавне набавке.

Имајући у виду наведено, Републичка комисија је оценила да је разматрани навод у овом делу основан.

Међутим, указивање подносиоца захтева да је неоправдано наручилац захтевао 2 зидара и 1 керамичара, јер, како је то подносилац захтева указао у техничким спецификацијама није специфицирана ниједна ставка за чију реализацију је потребно ангажовање наведених лица, Републичка комисија је оценила као неосновано.

Наиме, наручилац је у погледу примедбе привредног субјекта која се односи на 2 зидара и 1 керамичара, на Португалу јавних набавки дана 08.10.2021. године, објавио одговор следеће садржине: „у опису услуга и радова за позицију на новој инсталацији централног грејања у Дечанској 8, у

Припремно завршним радовима у тачки 1 навео грађевинске радове за које нам је потребан и зидар (за попуњавање и малтерисање отвора, као и за поправљање оштећења која се односе на зидове и подове и друге радове из описа обрасца структуре цена). После интервенције зидара и керамичара враћа се у првобитно стање на свим објектима, укључујући и објекте проглашене за споменике културе - делове објекта који су део комплекса зоне претходне заштите. С обзиром на то да су у подстаници све подне површине у керамици и неке зидове биће потребе за поправком тих површина после изведених радова јер се радови изводе по систему „кључ у руке“ како је наведено у поменутој позицији. Због наведеног неопходан је керамичар“.

Такође, имајући у виду да је наручилац у оквиру у конкурсну документацију и то „Обрасцу спецификације са структуром понуђене цене“, чија је последња измена објављена на Порталу јавних набавки дана 12.10.2021. године, предвидео у оквиру исте „замену комплетне цевне инсталације и грејних тела, поставку радијатора и припадајућих дело потребних за рад“, „затим набавку, монтажу и демонтажу разних делова“, као и у оквиру припремно завршних радова „штемовање рупа и шлицева за пролаз и полагање инсталације“, те да је захтевао да се услуге у Дечанској 8 и Руже Јовановића 27 А, изводе по систему „кључ у руке“, то је исти оправдао потребу за у конкретном случају занимањима 2 зидара и 1 керамичара. Наиме, наручилац је учинио оправданом потребу да после интервенције зидара и керамичара, простор врати у првобитно стање на свим објектима, будући да се поправка тих површина после изведених радова изводи по систему „кључ у руке“.

Даље, је Републичка комисија разматрала навод подносиоца захтева којим је указао да је у делу Образовне и стручне квалификације наручилац између осталих ангажованих лица захтевао и 2 заваривача. Међутим, подносилац захтева је указао да наручилац није у складу са чланом 120. став 1. ЗЈН, одредио којим се релевантним доказом исто доказује. Наиме, подносилац захтева је захтевао да доказ о ангажовању 2 заваривача буде: „Важећи сертификат за заваривача издат од акредитованог тела“, будући да је једини меродаван доказ достављање важећег сертификата за заваривача издат од акредитованог тела, с обзиром на то да добијени сертификат важи 2 године, па ако није продужен сматра се да лице није заваривач.

У вези са наведеним Републичка комисија је утврдила да је на захтев за додатним појашњењима у вези са документацијом о јавној набавци, наручилац дана 08.10.2021. године, објавио на Порталу јавних набавки одговоре на питања. Наиме, на указивање привредног субјекта „да доказ о ангажовању 2 заваривача буде „важећи сертификат заваривача издат од акредитованог тела“, наручилац је одговорио „да ће прихватити било који доказ о обучености кадрова за заваривање, укључујући и М образац на начин како то помиње заинтересовани привредни субјект који поставља питање“.

Такође је утврђено да је наручилац у конкурсној документацији, у оквиру „Критеријума за квалитативни избор привредних субјеката и упутство како се доказује испуњеност тих критеријума“, чија последња измена је објављена на Порталу јавних набавки објављена дана 12.10.2021. године, у делу под називом „Образовне и стручне квалификације“ захтевао најмање 2 заваривача, те да је за доказивање стручног капацитета који се односи на завариваче навео „да ће прихватити било који доказ о обучености кадрова за заваривање, укључујући и М образац и уговор о раду“.

Чланом 120. став 1. ЗЈН прописано је да наручилац у документацији о набавци наводи потврде, документа, изјаве и друге доказе којима привредни субјект доказује да испуњава критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта.

Имајући у виду наведен, те чињеницу да је наручилац у конкурсној документацији омогућио понуђачима да као доказ за 2 заваривача, доставе „било који доказ о обучености кадрова за заваривање, укључујући и М образац и уговор о раду“, то је по оцени Републичке комисије подносилац захтева неосновано указао да је наручилац поступио противно члану 120. став 1. ЗЈН, односно да није оредио којим се релевантним доказом доказује обученост кадрова за заваривање, будући да је наручилац омогућио понуђачима достављање било којег доказа о обучености кадрова за заваривање. Имајући у виду наведено, те чињеницу да је наручилац као доказ о обучености заваривача то по оцени Републичке комисије наручилац није на наведени начин онемогућио привредне субјекте да поднесу прихватљиву понуду у смислу члана 144. став 1. ЗЈН.

Имајући у виду наведено, Републичка комисија је разматрани навод подносиоца захтева оценила као неоснован.

Даље је Републичка комисија разматрала навод подносиоца захтева којим је указао да је у конкурсној документацији у делу под тачком 3.4. „Алати, погонска или техничка опрема“, наручилац

је захтевао да понуђачи доставе доказ да поседују 2 апарата за заваривање са важећим стручним налазом о извршеном прегледу и испитивању опреме, у погледу чега је подносилац захтева указао да је неспорно је да наручилац има основ да тражи поседовање 2 апарата за заваривање јер су наведени апарати за заваривање потребни у реализације, али је спорно што тражи важећи стручни налаз о извршеном прегледу и испитивању опреме, а што не произилази из члана 3. став 1. тач. 1) до 11) Правилника о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине („Сл. гласник РС“, бр. 94/2006, 108/2006 - испр., 114/2014 и 102/2015) којим су дефинисане обавезе послодаваца у погледу тога која опрема подлеже превентивним и периодичним прегледима и проверама. Наиме, подносилац захтева је указао да у наведеним тачкама нема апарата за заваривање и да апарат за заваривање спада у групу алата из члана 3. став 1. тачка 12) Правилника где је прецизирано да опрема за рад (машине, уређаји, постројења, инсталације и алати) подлеже превентивним и периодичним прегледима и проверама за коју је послодавац актом о процени ризика утврдио да се на њој врше превентивни и периодични прегледи и провере, те да из наведених одредби не произилази право наручиоца да сам одређује која опрема и алати код послодавца подлежу прегледима и провери.

Увидом у у конкурсној документацији, у део под називом „Критеријуми за квалитативни избор привредних субјеката и упутство како се доказује испуњеност тих критеријума“, утврђено је да је у делу под тачком 3.4. „Алати, погонска или техничка опрема“, наручилац захтевао 2 апарата за заваривање са важећим стручним налазом о извршеном прегледу и испитивању опреме, те да се овај критеријум доказује достављањем:

- фотокопије пописне листе, са стањем на дан 31.12.2020. године која мора да садржи: прву страну, последњу страну са потписима чланова пописне комисије и стране на којима су назначени захтевани технички капацитети. Привредни субјект је дужан да на свакој страни стави потпис одговорног лица и да видно означи захтеване техничке капацитете а уколико је апарат набављен у 2021. години, уговор о куповини или рачун о куповини апарата за заваривање из кога се може недвосмислено утврдити поседовање апарата за заваривање,

- фотокопије сертификата или потврде о безбедности опреме и алата са стручним налазима издата од стране овлашћеног тела за испитивање безбедности опреме и алата а на основу Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад и у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду.

Такође је Републичка комисија је утврдила да је на захтев за додатним појашњењима у вези са документацијом о јавној набавци, наручилац дана 08.10.2021. године, објавио на Порталу јавних набавки одговоре на питања. Наиме, на указивање привредног субјекта „да је спорно што наручилац тражи важећи стручни налаз о извршеном прегледу и испитивању опреме, те да на основу члана 3. став 1. тач. 1) до 11) Правилника о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине („Сл. гласник РС“, бр. 94/2006, 108/2006 - испр., 114/2014 и 102/2015) апарат за заваривање не спада у групу алата који подлеже превентивним и периодичним прегледима и проверама, већ да подлеже превентивним и периодичним прегледима и проверима када је послодавац актом о процени ризика утврдио да се на њој врше превентивни и периодични прегледи и провере, као и да на основу наведеног не произилази право наручиоца да сам одређује која опрема и алати код послодавца подлежу прегледима и провери“, наручилац је одговорио „да је предвиђен доказ који се доставља на основу члана 10. Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад, а на основу којег се издаје стручни налаз о извршеном прегледу и испитивању опреме за рад, од стране овлашћеног тела за испитивање безбедности опреме за рад, од стране овлашћеног тела за испитивање безбедности опреме и алата. Наведено је важно са аспекта безбедности опреме за употребу и у складу је са Законом о безбедности и здравља на раду“.

Члана 3. став 1. тач. 1) до 12) Правилника о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине („Сл. гласник РС“, бр. 94/2006, 108/2006 - испр., 114/2014 и 102/2015) прописано је да опрема за рад која подлеже превентивним и периодичним прегледима и проверама у смислу овог правилника је и под тачком 12) опрема за рад (машине, уређаји, постројења, инсталације и алати) за коју је послодавац актом о процени ризика утврдио да се на њој врше превентивни и периодични прегледи и провере.

Чланом 10. став 1. Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад („Сл. гласник РС“, бр. 23/2009, 123/2012, 102/2015 и 101/2018) прописано је да је послодавац дужан да ангажује правно лице са лиценцом за вршење превентивних и периодичних

прегледа и провере опреме за рад. Ставом 2. истог члана је прописано да послодавац који је обезбедио коришћење опреме за рад изван локације свог седишта, дужан је да обезбеди да примерак стручног налаза о извршеном превентивном и периодичном прегледу и провери опреме за рад буде доступан на локацији на којој се опрема користи.

Чланом 15. став 1. тачка 7. Закона о безбедности и здравља на раду („Сл. гласник РС“, бр. 101/2005, 91/2015 (чл. 40. и 41. нису у пречишћеном тексту) и 113/2017 - други закон.) прописано је да је послодавац дужан да ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне околине.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је наручилац у конкурсној документацији у делу под тачком 3.4. „Алати, погонска или техничка опрема“, захтевао 2 апарата за заваривање са важећим стручним налазом о извршеном прегледу и испитивању опреме, односно доказ фотокопију сертификата или потврде о безбедности опреме и алата са стручним налазима издатим од стране овлашћеног тела за испитивање безбедности опреме и алата а на основу Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад и у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду.

У конкретном случају подносилац захтева је указао да је спорно што наручилац захтева важећи стручни налаз о извршеном прегледу и испитивању опреме, будући да исто не произилази из одредбе члана 3. став 1. тач. 1) до 11) Правилника о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине („Сл. гласник РС“, бр. 94/2006, 108/2006 - испр., 114/2014 и 102/2015). Наиме, подносилац захтева је указао да апарат за заваривање спада у групу алата из члана 3. став 1. тачка 12) Правилника о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине где је прецизирано да опрема за рад (машине, уређаји, постројења, инсталације и алати) подлежу превентивним и периодичним прегледима и проверама за коју је послодавац актом о процени ризика утврдио да се на њој врше превентивни и периодични прегледи и провере, те да из наведених одредби не произилази право наручиоца да сам одређује која опрема и алати код послодавца подлежу прегледима и провери. Међутим, Републичка комисија указује да је неоснована аргументација подносиоца захтева да наручилац није имао основа да захтева важећи стручни налаз о извршеном прегледу и испитивању опреме, будући да право да захтева стручни налаз произилази из одредбе члана 10. став 1. Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад („Сл. гласник РС“, бр. 23/2009, 123/2012, 102/2015 и 101/2018) којим је прописано да је послодавац који је обезбедио коришћење опреме за рад изван локације свог седишта, дужан да обезбеди да примерак стручног налаза о извршеном превентивном и периодичном прегледу и провери опреме за рад буде доступан на локацији на којој се опрема користи, као и члана 15. став 1. тачка 7. Закона о безбедности и здравља на раду („Сл. гласник РС“, бр. 101/2005, 91/2015 (чл. 40. и 41. нису у пречишћеном тексту) и 113/2017 - други закон.) којим је прописано да је послодавац дужан да ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне околине.

Околност да апарат за заваривање спада у групу алата из члана 3. став 1. тачка 12) Правилника о поступку прегледа и провере опреме за рад и испитивања услова радне околине, која подлеже превентивним и периодичним прегледима и проверама тек након што послодавац актом о процени ризика утврди потребу за истима, не искључује право наручиоца да у предметном поступку јавне набавке захтева од понуђача да доставе важећи стручни налаз о извршеном прегледу и испитивању опреме која ће да се користи у просторијама наручиоца, конкретно 2 апарата за заваривање. Наиме, Републичка комисија је оценила као неосновано указивање подносиоца захтева да је наручилац неоправдано захтевао „важећи стручни налаз о извршеном прегледу“, будући да је наручилац у конкретном случају захтев за достављањем стручног налаза о извршеном прегледу и испитивању опреме оправдао тиме што је истакао да је наведено важно са аспекта безбедности опреме за употребу. Имајући у виду наведено, као и природу предмета јавне набавке, те потребу наручиоца да обезбеди безбедну опрему за употребу у просторијама у којима ће се вршити предметна услуга, те самим тим и безбедност лица која ће исту да користе, то је исти оправдано захтевао 2 апарата за заваривање са важећим стручним налазом о извршеном прегледу и испитивању.

Имајући у виду наведено, Републичка комисија је разматарни навод подносиоца захтева оценила као неоснован.

Даље, је Републичка комисија разматрала навод подносиоца захтева којим је указао да је захтевао од наручиоца да се јасно определи колико му је потребно екипа да буду у приправности као и структуру сваке екипе у приправности (заваривач, бравар, аутоматичар). Наиме, подносилац захтева је указао да је наведено захтевао „да би понуђачи могли да у фази припреме понуда сагледају властите кадровске капацитете, који би били изузети из укупне кадрове структуре понуђача и стављени на располагање наручиоцу у складу са чланом 11. Модела уговора“. Стога, према указивању подносиоца захтева наручилац би могао да рачуна на број и структуру извршилаца у везирасположивости сервиса од 00-24 часа који је дефинисао у конкурсној документацији. Услед наведеног наручилац је онемогућио понуђаче да дају прихватљиву понуду у овом делу, будући да у техничкој спецификацији недостаје број и структура извршилаца које изабрани покуђач не би могао да ангажује код других наручилаца за време трајања оквирног споразума, нити би наручилац могао захтевати додатне капацитете по том основу, обзиром да је оквирни споразум потписан. Позиција у техничкој спецификацији: „Трошкови сервисне службе у приправности (уколико се интервенције обављају после 16,00 часова, викендом и ноћу“, ускраћен је податак за који временски период треба да поднесе понуду за ову ставку.

Увидом у конкурсну документацију и то Модел оквирног споразума, чија последња измена је објављена на Порталу јавних набавки дана 12.10.2021. године, Републичка комисија је утврдила да је у оквиру члана 11. Модела оквирног споразума наведено следеће: „сваки пријављени квар који може да изазове оштећења на инсталацијама и у објекту, а који је специфициран у обрасцу структуре цене (прилог 2 Оквирног споразума) мора се отклонити у року од једног часа од пријема писаног или усменог позива наручиоца. Овај рок не важи код већих кварова/хаварија као и код мањих кварова где је за санацију неопходно уградити конкурсном документацијом неспецифицирани део (ван спецификације из прилога 2), у ком случају се овакви кварови отклањају у року од 24 часа. Давалац услуге се обавезује да обезбеди сервисну службу која је на располагању наручиоцу од 00-24 часа. Наручилац има право првенства у интервенцијама. Због значаја објеката који се одржавају, Давалац услуге мора обезбедити пре свега довољан број извршилаца да се радни налози Наручиоца правовремено решавају“. Такође је утврђено да је чланом 8. Модела оквирног споразума прописано да „Након закључења оквирног споразума са Даваоцем услуга, када настане потреба за предметом набавке, Наручилац ће упутити Даваоцу услуга позив за закључење уговора. Појединачни уговор закључен на основу оквирног споразума не може да садржи суштинске измене услова утврђених овим оквирним споразумом. Уговор о јавној набавци који се закључује на основу Оквирног споразума, мора да се закључи пре истека рока важења оквирног споразума, с тим да његово трајање не мора да се подудара са трајањем тог оквирног споразума, већ по потреби може да траје краће или дуже време. Давалац услуге је дужан да се у року од три дана одазове позиву за закључење појединачног уговора. Појединачни уговор о јавној набавци се закључује под условима из оквирног споразума у погледу спецификација предмета набавке, цене, начина и рокова плаћања, начина извршења услуге“ као и да је чланом 16. Модела оквирног споразума прописано „да наручилац може током трајања оквирног споразума о јавној набавци у складу са одредбама чл. 156-162. ЗЈН да измени оквирни споразум без спровођења поступка јавне набавке, уколико за то постоје оправдани разлози. Уколико се током трајања оквирног споразума појави потреба за пружањем услуга, које нису описане у Обрасцу структуре цене, а неопходне су за реализацију оквирног споразума, наручилац ће закључити анекс оквирног споразума. Уколико је потребно извршити услугу, радове или уградити резервни део који нису описани у Прилогу 2 Оквирног споразума, Давалац услуге је дужан да у року од 24 часа обавести лице одговорно за праћење и контролисање извршења уговорних обавеза код Наручиоца о потреби извршења услуге или радова, односно уградње резервног дела који нису описани у Прилогу 2 оквирног споразума и да достави важећи ценовник услуге или радова, односно резервног дела, а наручилац ће уколико је сагласан издати писани налог да се изврши поправка, а након извршења хитне интервенције, закључити измену оквирног споразума и анекс конкретног уговора закљученог по оквирном споразуму. Сви резервни делови који су се као хитна поправка јављали у последње 2 године су побројани у Прилогу 2 (Обрасца структуре цене), те ће се овај изузетан случај ако се уопште догоди решавати у складу са ставом 3. овог члана“.

Даље је утврђено да је наручилац у оквиру у конкурсне документације и то „Обрасцу спецификације са структуром понуђене цене“, чија је последња измена објављена на Порталу јавних набавки дана 12.10.2021. године, предвидео следеће „сервисна служба – трошкови сервисне службе у

приправности (уколико се интервенције обављају после 16,00 часова, викендом и ноћу) те да у оквиру истог привредни субјекти упишу цену по норма часу са и без ПДВ.

Такође је Републичка комисија утврдила да је на захтев за додатним појашњењима у вези са документацијом о јавној набавци, наручилац дана 08.10.2021. године, објавио на Порталу јавних набавки одговоре на питања. Наиме, на указивање привредног субјекта „да што се тиче члана 11. Модела уговора, наручилац јасно определи колико му је потребно екипа да буду у приправности као и структуру сваке екипе у приправности (заваривач, бравар, аутоматичар), како би понуђачи могли да у фази припреме понуда сагледају властите кадровске капацитете, који би били изузети из укупне кадровске структуре понуђача и стављени на располагање наручиоцу у складу са чланом 11. Модела уговора, те како би наручилац би могао да рачуна на број и структуру извршилаца које је дефинисао у конкурсној документацији. Позиција у техничкој спецификацији: „Трошкови сервисне службе у приправности (уколико се интервенције обављају после 16,00 часова, викендом и ноћу“, у суштини је збуњујућа. Чланом 11. Модела уговора тражи се расположивост од 00 до 24, а наручилац у техничкој спецификацији наводи време расположивости од 16,00 часова и није јасно до кад траје. Дакле, у техничкој спецификацији недостаје број и структура извршилаца, које изабрани понуђач не би могао да ангажује код других наручилаца за време трајања оквирног споразума, нити би наручилац могао захтевати додатне капацитете по том основу, обзиром да је оквирни споразум потписан. Члан 16. Оквирног споразума је у суштини не прихватљив у ставу 3., јер није правно могуће извршити неку радњу, а затим закључити уговор. Једино могуће решење да се услуге за неспецифициране радове плаћају по прихваћеној понуди или да се приступи пружању услуге тек након закљученог уговора по оквирном споразуму, односно није логично да наручилац пише предходно налог за извршење услуга, који има елементе уговора, већ да директно припрема уговор. Време за писање налога искористити за писање уговора и онда је испоштован Оквирни споразум да се услуге извршавају по уговору“, наручилац је одговорио „да је конкурсном документацијом у члану 9. став 2. Модела уговора прописао да се давалац услуге обавезује да обезбеди сервисну службу, а да ли ће привредни субјект раднике организовати у сервисну службу у формалном смислу или на други начин наручиоцу је свеједно, битно је да има тражене кадрове, а конкурсном документацијом није прописан начин доказивања, нити структура исте. Члан 11. Модела оквирног споразума уређује начин извршења оквирног споразума и на основу оквирног споразума закљученог уговора, док члан 16. Модела оквирног споразума уређује начин и процедуре измена оквирног споразума или на основу оквирног споразума закљученог уговора уколико је евентуално потребно извршити услуге, радове или уградити резервни део, који нису специфицирани у обрасцу структура цена, што је уређено члановима 154. до 161. ЗЈН. Сходно члану 56. став 2. и 58. став 1. и 2. Законом о буџетском систему колико год да је хитно или колико год хаварија била велика немогуће је извршити плаћање неугворених услуга, радова или добара, јер Закон о буџетском систему је прописано да је наручилац дужан да спроведе одговарајућу процедуру уговарања (анескирања) пре сваког плаћања. Дакле, у питању су два различита рока који уређују две различите ситуације“.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је подносилац захтева у поднетом захтеву за заштиту права указао да је захтевао од наручиоца да се јасно определи колико му је потребно екипа да буду у приправности као и структуру сваке екипе у приправности (заваривач, бравар, аутоматичар), а све „да би понуђачи могли да у фази припреме понуда сагледају властите кадровске капацитете, који би били изузети из укупне кадровске структуре понуђача и стављени на располагање наручиоцу у складу са чланом 11. Модела уговора“. У вези са наведеним Републичка комисија, указује да је неоснован захтева подносиоца захтева да је наручилац требало да определи колико је потребно екипа да буде у приправности као и да дефинише структуру сваке екипе, будући да је наручилац у конкурсној документацији и то у делу под називом „Опис услуге и услови извршења“ чија је последња измена објављена на Порталу јавних набавки дана 02.10.2021. године, навео „да се привредни субјект обавезује да обезбеди сервисну службу која је на располагању наручиоцу од 00-24 часа“, као и да је у „Обрасцу спецификације са структуром понуђене цене“, чија је последња измена објављена на Порталу јавних набавки дана 12.10.2021. године, предвидео следеће „сервисна служба – трошкови сервисне службе у приправности (уколико се интервенције обављају после 16,00 часова) те да у оквиру истог привредни субјекти упишу цену по норма часу са и без ПДВ.

Дакле, имајући у виду да је наручилац конкурсном документацијом захтевао од привредних субјеката да обезбеде сервисну службу која ће бити на располагању наручиоцу 00-24 часа, као и да је

конкурсном документацијом обезбедио привредним субјектима да прикажу трошкове сервисне службе у приправности (уколико се интервенције обављају после 16,00 часова, викендом и ноћу), по оцени Републичке комисије једина обавеза привредних субјеката је да обезбеде сервисну службу која ће бити на располагању наручиоцу 00-24 часа, а да ли ће привредни субјект сервисну службу организовати у формалном смислу или на други начин наручиоцу није важно за оцену прихватљивости понуде. Дакле, уместо да наручилац унапред дефинише сервисну службу, број екипа у приправности као и структуру сваке екипе у приправности (заваривач, бравар, аутоматичар), на чему инсистира подносилац захтева, наручилац је у предметном поступку јавне набавке дао могућност понуђачима да сами организују број екипа у приправности и њихову структуру, што по оцени Републичке комисије не онемогућава привредне субјекте да поднесу прихватљиву понуду у конкретном случају, услед чега је разматарни навод подносиоца захтева неоснован.

У погледу указивања подносиоца захтева да је члан 11. став 1. Оквирног споразума којим је дефинисано „да сваки пријављени квар који може да изазове оштећења на инсталацијама и у објекту, а који је специфициран у обрасцу структуре цене (прилог 2 Оквирног споразума) мора се отклонити у року од једног часа од пријема писаног или усменог позива наручиоца“, супротан ставовима члана 8. у целини, будући да није могуће дати налог извођачу да пружи услуге без предходно закљученог уговора, те овакав захтев наручиоца може изазвати озбиљне несугласице око обрачуна радова који претходно нису били уговорени, Републичка комисија указује да је исто неосновано будући да је наручилац чланом 16. Модела оквирног споразума предвидео „да наручилац може током трајања оквирног споразума о јавној набавци у складу са одредбама чл. 156-162. ЗЈН да измени оквирни споразум без спровођења поступка јавне набавке, уколико за то постоје оправдани разлози. Уколико се током трајања оквирног споразума појави потреба за пружањем услуга, које нису описане у Обрасцу структуре цене, а неопходне су за реализацију оквирног споразума, наручилац ће закључити анекс оквирног споразума. Уколико је потребно извршити услугу, радове или уградити резервни део који нису описани у Прилогу 2 Оквирног споразума, давалац услуге је дужан да у року од 24 часа обавести лице одговорно за праћење и контролисање извршења уговорних обавеза код наручиоца о потреби извршења услуге или радова, односно уградње резервног дела који нису описани у Прилогу 2 оквирног споразума и да достави важећи ценовник услуге или радова, односно резервног дела, а наручилац ће уколико је сагласан издати писани налог да се изврши поправка, а након извршења хитне интервенције, закључити измену оквирног споразума и анекс конкретног уговора закљученог по оквирном споразуму. Сви резервни делови који су се као хитна поправка јављали у последње 2 године су побројани у Прилогу 2 (Обрасца структуре цене), те ће се овај изузетан случај ако се уопште догоди решавати у складу са ставом 3. овог члана“, на који начин је наручилац отклонио било какву сумњу да ће дати налог извођачу да пружи услуге без предходно закљученог уговора. Такође, наведено је потврдио и наручилац у одговору на додатним објашњењима конкурсне документације када је навео да сходно члану 56. став 2. и 58. став 1. и 2. законом о буџетском систему колико год да је хитно или колико год хаварија била велика немогуће је извршити плаћање неугворених услуга, радова или добара, јер Закон о буџетском систему је прописано да је наручилац дужан да спроведе одговарајућу процедуру уговарања (анескирања) пре сваког плаћања“. Имајући у виду наведено, Републичка комисија је разматарни навод подносиоца захтева оценила као неоснован.

Даље је Републичка комисија оценила као несонована навод подносиоца захтева којим је указао да „оквирни споразум није уговор нити га члан 94. ЗЈН препознаје као уговор. Оквирним споразумом се не уговарају обавезе, већ ствара оквир за уговарање радова. Зато је потребно банкарску гаранцију везати за сваки конкретан уговор закључен на основу оквирног споразума. Средство обезбеђења према члану 94. став 1. тачка 2. ЗЈН, даје се за испуњење уговорних обавеза, оквирни споразум није уговор“.

Чланом 94. став 1. ЗЈН је прописано да наручилац може да захтева од привредног субјекта да му достави средство обезбеђења: 1) за озбиљност понуде, у случају да понуђач одустане од своје понуде у року важења понуде, не достави доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта у складу са чланом 119. овог закона, неосновано одбије да закључи уговор о јавној набавци или оквирни споразум или не достави обезбеђење за извршење уговора о јавној набавци или оквирног споразума; 2) за испуњење уговорних обавеза; 3) за отклањање недостатака у гарантном року; 4) од одговорности за проузроковану штету ако је настала у вези са обављањем одређене делатности; 5) за повраћај аванса. Ставом 2. истог члана је прописано да средство обезбеђења из става 1. тачка 1) овог члана не може да буде веће од 3% вредности понуде без пореза на додату вредност.

Ставом 3. истог члана је прописано да средство обезбеђења из става 1. тач. 2) и 3) овог члана не може да буде веће од 10% вредности уговора о јавној набавци без пореза на додатну вредност. Ставом 4. истог члана је прописано да средство обезбеђења из става 1. тачка 5) овог члана мора да буде у висини аванса.

Наиме, имајући у виду да је чланом 94. став 1. тачка 1) ЗЈН прописано да наручилац може да захтева од привредног субјекта да му достави средство обезбеђења за озбиљност понуде, у случају да понуђач одустане од своје понуде у року важења понуде, не достави доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта у складу са чланом 119. овог закона, неосновано одбије да закључи уговор о јавној набавци или оквирни споразум или не достави обезбеђење за извршење уговора о јавној набавци или оквирног споразума, то Републичка комисија указује да наручилац у конкретном случају није поступио противно одредбама ЗЈН када је у конкурсној документацији у Упутству понуђачима како да сачине понуду чија последња измена је објављена дана 12.10.2021. године и у члану 5. Модела уговора, од привредног субјекта коме буде додељен оквирни споразум у тренутку закључења оквирног споразума као средство финансијског обезбеђења захтевао да достави оригинал банкарску гаранцију за добро извршење посла у износу од 1.700.000,00 динара, а што је мање од 5% од процењене вредности јавне набавке која у предметном поступку износи 34.000.000,00 динара. Такође је и наручилац у одговору на додатна појашњења конкурсне документације која је објавио на Порталу јавних набавки дана 08.10.2021. године, у предметном поступку јавне набавке истакао да захтевана гаранција у износу од 1.700.000,00 динара, обезбеђује наручиоцу да ће изабрани понуђач извршити како оквирни споразум, тако и појединачне уговоре закључене на основу истог, те је имајући у виду сврху достављања захтеваног средства обезбеђења, неосновано у конкретном случају указао подносилац захтева да је потребно банкарску гаранцију узети за сваки конкретан уговор закључен на основу оквирног споразума.

Имајући у виду наведено Републичка комисија је разматарни навод подносиоца захтева оценила као неоснован.

Такође је Републичка комисија имала у виду да је подносилац захтева у поднетом захтеву указао да је „захтев за услуге и радове у Руже Јованови бр. 27А, нејасан, непрецизан, начелан и не даје ни минималне податке да се поднесе прихватљива понуда. С тим у вези од наручиоца је тажено да достави Техничке услове за пројектовање и прикључење на гас објекта Руже Јовановић бр. 27 А. Наиме, подносилац захтева је указао да услови у којима има преко 95 % података и информација за давање прихватљиве понуде, добијени су од Србијагаса приликом издавања одобрења за прикључење објекта на гас, те на основу техничких услова за прикључење објекта на гас, понуђач је у прилици да сагледа све обавезе и евентуалне ризике и може поднети прихватљиву понуду која гарантује наручиоцу да ће добити валидан пројекат гасне котларнице на основу којег се могу добити потребне дозволе, сагласности, мишљења и слично. Технички услови се састоје од неколико страница и требало их је објавити на Порталу јавних набавки, као део конкурсне документације у предметној јавној набавци да би понуђачи добили потпуне информације ради давања исправне и квалитетне понуде. Услед наведеног подносилац захтева је указао да није јасно која све пројектовања треба урадити, као и да након добијања Техничких услова за пројектовање и прикључење на гас објекта Руже Јовановић бр. 27 А дистрибутера Србијагаса“.

Међутим, у вези са наведеним Републичка комисија истиче да је наручилац након указане примедбе подносиоца захтева да наручилац „достави Техничке услове за пројектовање и прикључење на гас објекта Руже Јовановић бр. 27 А“, на Порталу јавних набавки дана 08.12.2020. године, објавио одговор „да ће у Обрасцу спецификације са структуром понуђене цене додатно описати и у том смислу изменити образац спецификације“. Након наведеног наручилац је дана 12.10.2019. године, објавио на Порталу јавних набавки измене конкурсне документације у делу услуге у Руже Јованови бр. 27А и то тако што је навео да „Технички подаци за израду пројекта добијени од стручне службе ЈП СРБИЈАГАС-а су:

а.) Индивидуални гасни прикључак од места прикључења на дистрибутивни гасовод до МРОС, дужине цца 70 м, од челичних цеви МОП 16 бар, пречника DN 50 mm (ф60,3 x 3,9 мм),

б.) Мерно-регулациона организациона јединица капацитета Q=100 m³/h, pul=6-16 bar, pizl у складу са потребама објекта.

Прикључење се изводи према Правилнику о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar (Службени гласник РС, бр. 86/15) и интерним

техничким правилима за пројектовање и изградњу гасовода и гасоводних објеката на систему ЈП СРБИЈАГАС, Нови Сад, октобар 2009. године“.

Имајући у виду наведено, као и чињеницу да је наручилац након указаних примедби подносиоца захтева изменио конкурсну документацију у делу који се односе на Техничке услове за пројектовање и прикључење на гас објекта Руже Јовановић бр. 27 А, као и да је наручилац навео Техничке податке за израду пројекта добијених од стручне службе ЈП СРБИЈАГАС-а, Републичка комисија је указивање подносиоца захтева „да је захтев за услуге и радове у Руже Јованови бр. 27А, нејасан, непрецизан, начелан и не даје ни минималне податке да се поднесе прихватљива понуда, те да не садржи Техничке услове за пројектовање и прикључење на гас објекта Руже Јовановић бр. 27 А“, оценила као неосновано. Такође, подносилац захтева у поднетом захтеву за заштиту права иако је наручилац дана 12.10.2021. године, објавио измену конкурсне документације у оспореном делу није након тога у поднетом захтеву за заштиту права од 18.10.2021. године, указао шта је и даље у конкурсној документацији у оквиру услуге у Руже Јовановић бр. 27А нејасно, непрецизно, те који су недостаци у конкурсној документацији у погледу објављених „Техничких података за израду пројекта добијених од стручне службе ЈП СРБИЈАГАС-а“. Такође у погледу тврдње подносиоца захтева изнете тек у мишљењу на одговор наручиоца „да без техничких услова за пројектовање гасне котларнице је немогуће дати исправну понуду јер понуђачи нису познати многи детаљи око пројектовања. Без тога нема прихватљиве понуде“, Републичка комисија указује да у складу са одредбама ЗЈН, одлучује о наводима из поднетог захтева за заштиту права, а да подносилац захтева у поднетом захтеву за заштиту права иако је наручилац дана 12.10.2021. године, објавио измену конкурсне документације у оспореном делу није након тога у поднетом захтеву за заштиту права од 18.10.2021. године, указао шта је и даље у конкурсној документацији у оквиру услуге у Руже Јовановић бр. 27А нејасно, непрецизно, те који су недостаци у конкурсној документацији у погледу објављених „Техничких података за израду пројекта добијени од стручне службе ЈП СРБИЈАГАС-а“.

Такође је Републичка комисија имала у виду и да је подносилац захтева у поднетом захтеву за заштиту права констатовао да позиција услуге Руже Јовановић 27 А обухвата следеће: „Позиција обухвата сва пројектовања за које наручилац буде имао потребе за добијање грађевинске дозволе у циљу испуњења и добијања свих потребних правних и техничких сагласности и дозвола од стране надлежних државних органа и других јавних предузећа. У понуђену цену урачунати и додатно ангажовање у случају потребе измена пројектне документације, а на основу захтева надлежних органа и других јавних предузећа од тренутка подношења захтева за издавање грађевинске дозволе па све до њеног коначног добијања“, за који је подносилац захтева указао да није за коментар јер ништа није јасно и прецизно наведено, с обзиром на то „да прихватити овакав захтев наручиоца био би озбиљан ризик за понуђача јер би у реализацији уговора био препуштен на немилост наручиоца, те да се исти „иживљава“ над изабраним понуђачем односно да му сваки дан тражи да нешто мења у пројектној документацији“. Међутим, Републичка комисија указује да је наручилац у одговору на захтев за заштиту права истакао да наручилац не би могао „да се иживљава над изабраним понуђачем, односно да му сваки дан тражи да нешто мења у пројектној документацији“, будући да контролу пројектне документације неће вршити наручилац, већ надлежни органи који су јасно прописани законом и надлежни за издавање прво услова по којима се пројектује а затим и за издавање грађевинске дозволе.

Такође је Републичка комисија имала у виду констатацију подносиоца захтева у поднетом захтеву за заштиту права „да је дана 27.07.2021. године, на Порталу јавних набавки објављена Одлука о обустави поступка бр. 404-02-2161/2020-01 од 23.07.2021. године, објављена на Порталу јавних набавки дана 27.07.2021. године, јер је престала потреба наручиоца за предметном јавном набавком за ЈН бр. 166/2021 и да је истог дана покренуо поступак јавне набавке бр. 100/2021 у који је унео комплетну техничку спецификацију из ЈН бр. 166/2020, што је супротно члану 147. ства 1. тачка 2) ЗЈН и Одлуци о обустави поступка бр. 404-02-2161/2020-01 од 23.07.2021. године, где је прецизирано да се неће понављати наредних шест месеци. У вези са наведеним подносилац захтева је као посебан пример истакао ставку - услуге и радови у Дечанској бр. 8 у ЈН 166/2020, где наручилац у одлуци констатује да је престала потреба за тим радовима, пројектантске вредности 18.000.000 или 60% вредности јавне набавке 166/2020, а затим истог дана ставку - Услуге и радови у Дечанској бр. 8 специфицира у ЈН 100/2021 у оригиналу“.

Међутим, Републичка комисија указује да предмет одлучивања у конкретном случају могу да буду само наводи подносиоца захтева који се односе на садржину конкурсне документације и

поступање наручиоца у вези са предметним поступком јавне набавке, (а што је и наручилац констатовао у објављеним одговорима на Порталу јавних набавки дана 08.10.2021. године), то услед наведеног Републичка комисија нема основа да одлучује о оправданости разлога за доношење Одлуке о обустави поступка бр. 404-02-2161/2020-01 од 23.07.2021. године, те обавезама које наручилац има након доношења исте, будући да је наведена одлука донета у поступку јавне набавке ЈН бр. 166/2020, који није предмет разматарња и одлучивања у конкретном случају. Осим наведеног, Републичка комисија указује да је наручилац у одговору на захтев за заштиту права и поред наведеног указао да је поступак јавне набавке број 166/2020 обустављен са позивом на одредбе чланова 147. ст. 2. и 3. ЗЈН, а не како то подносилац захтева указао на одредбу члана 147. став 2. ЗЈН, јер су се у току спровођења поступка промениле околности и потребе наручиоца о чему је наручилац доставио између осталог и тројни уговор потписан између Агенције за заштиту животне средине, Србијагаса и УЗЗПРО, те да је исто доказао Уговором о изградњи енергетских објеката, накнади трошкова прикључења и повезивања на гасоводни систем и уносу у основно средство ЈП „Србијагас“ Нови Сад бр. 312-01-5/2021-04 од 02.09.2021. године.

На основу свега наведеног, Републичка комисија је поднети захтев за заштиту права оценила као основан, те је сагласно одредби члана 226. став 4. тачка 1. ЗЈН, донела одлуку као у ставу првом изреке решења.

Према томе, ако се има у виду природа утврђених неправилности, Републичка комисија указује да је, након пријема овог решења, наручилац дужан да у складу са примедбама Републичке комисије из овог решења, измени предметну конкурсну документацију. Такође, наручилац је дужан да одреди и примерен рок за припрему и подношење понуда, а у складу са одредбама члана 87. ЗЈН.

Одлука о трошковима поступка заштите права подносиоца захтева је донета на основу цитираног члана 225. став 5. ЗЈН, а исти, по оцени Републичке комисије, представљају нужне и оправдане трошкове које је подносилац захтева имао у укупном износу од 120.000,00 динара на име уплаћене таксе за поднети захтев за заштиту права.

На основу изложеног, Републичка комисија је сагласно члану 225. ЗЈН, донела одлуку као у ставу другом изреке овог решења.

Према одредби члана 230. став 1. ЗЈН наручилац је дужан да поступи по налозима Републичке комисије садржаним у њеној одлуци у року од 25 (двадесетпет) дана од дана пријема предметног решења.

У складу са чланом 233. став 1. тачка 4) ЗЈН постоји законски основ за поништење уговора о јавној набавци уколико се утврди да је наручилац закључио уговор о јавној набавци супротно одлуци Републичке комисије из члана 226. ЗЈН.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против одлуке Републичке комисије не може се изјавити жалба.

Против одлуке Републичке комисије може да се покрене управни спор подношењем тужбе Управном суду, у року од 15 дана од дана достављања одлуке подносиоцу захтева.

ПРЕДСЕДНИЦА ВЕЋА

Јелена Стојановић

Доставити (по ЗУП-у):

- 1) **наручиоцу:** Република Србија, Управа за заједничке послове републичких органа, Београд, ул. Немањина бр. 22-26,
- 2) **подносиоцу захтева:** „Termovent – termometal“ d.o.o. Београд, ул. Мије Ковачевића бр. 4.